

ՀԱՍՏԱՏՎԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ

Հավելված N 1
Հայաստանի Հանրապետության
պետական եկամուտների կոմիտեի
նախագահի 2020 թվականի
մայիսի 27-ի N 477-Ն հրամանի

Օրինակելի ձև

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է
Գործադիր մարմնի կողմից
30.05.2023 թ.

ՀԱՇՅՎՈՒԹՅՈՒՆ
«ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ՇՐՋԱՆԱՎԱՐՏՆԵՐԻ ՄԻԱՎՈՐՈՒՄ»
հասարակական կազմակերպության 2022 թ. գործունեության մասին

1. Հասարակական կազմակերպության՝				
1.1 Լրիվ անվանումը		«ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ՇՐՋԱՆԱՎԱՐՏՆԵՐԻ ՄԻԱՎՈՐՈՒՄ»		
1.2 ՀՎՀՀ-ն		01547458		
1.3 Գտնվելու վայրը		ԵՐԵՎԱՆ ԱՐԱԲԿԻՐ ԱՐԱԲԿԻՐ ԹԱՂԱՄԱՍ ՊԱՐՈՒՅՐ ՄԵՎԱԿԻ 8/2 ՏԱՐԱԾՔ 145		
1.4 Պետական գրանցման համարը		211.171.02129		
1.5 Պետական գրանցման տարին, ամիսը, ամսաթիվը		2003-10-13		
1.6 Հեռախոսը (այդ թվում՝ բջջային)		+(374)10555490		
		+(374)91580599		
1.7 Պաշտոնական ինտերնետային կայքը		www.ysugu.am		
1.8 Էլեկտրոնային փոստը		rgrig76@gmail.com		
2 Գործադիր մարմնի ղեկավարի՝				
Անունը		Ազգանունը		Պաշտոնը
ԱՐՄԵՆ		ՔԱՐԱՍՅԱՆ		նախագահ
3 Կանոնադրությամբ սահմանված գործունեության առարկան և նպատակը				
Կազմակերպության գործունեության առարկան Երևանի պետական համալսարանի (այսուհետ՝ ԵՊՀ) և շրջանավարտների միջև փոխշահավետ կապերի ամրապնդումն ու շրջանավարտ-համալսարան կապի հաստատումն է, սոցիալական, բնակարանաշինական, բարեգործական, ժամանցի և առողջ ապրելակերպի խթանման, էներգախնայողության և այլ ենթակառուցվածքների ստեղծման ու զարգացման, ֆինանսական աջակցության ծրագրերի ու նախագծերի իրականացումն է, հասարակական ակտիվ գործունեության ծավալումն է:				
Կազմակերպության նպատակներն են՝ 1) աջակցել շրջանավարտ-համալսարան կապի ամրապնդմանը, 2) կազմակերպել դասընթացներ, դասախոսություններ, քննարկումներ, 3) իրականացնել ստեղծագործական և փորձի փոխանակում Հայաստանի Հանրապետության և արտերկրի նմանատիպ գործունեություն իրականացնող կազմակերպությունների հետ,				
4) նպաստել Կազմակերպության շահառուների սոցիալական վիճակի բարելավմանը, հնարավորության դեպքում նրանց ցուցաբերել նյութական, բարոյական և այլ օժանդակություն, կատարել դրամական և գույքային նվիրատվություններ, 5) իրականացնել սոցիալական, բնակարանաշինական, բարեգործական, ժամանցի և առողջ ապրելակերպի խթանման, էներգախնայողության և այլ ենթակառուցվածքների ստեղծման ու զարգացման, ֆինանսական աջակցության ծրագրեր և նախագծեր,				
6) հնարավորության սահմաններում քաջալերել շնորհալի ուսանողներին և երիտասարդ մասնագետներին, սահմանել թոշակներ և խրախուսական պարգևներ, տրամադրել ուսման վարձավճարի փոխհատուցում, 7) ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով զբաղվել ձեռնարկատիրական գործունեությամբ, ստեղծել տնտեսական ընկերություններ կամ դառնալ նրա մասնակից, 8) ծավալել ՀՀ օրենսդրությամբ չարգելվող այլ գործունեություն:				
4 Հասարակական կազմակերպության՝				
4.1 Անդամների թիվը		16		
4.2 Կամավորների թիվը		0		
5 Հաշվետու տարվա ընթացքում գումարված ժողովների քանակը		1		
6. Իրականացված ծրագրեր՝				
Հ/Հ	6.1 Ծրագրի անվանումը	6.2 Վայրը	6.3 Նպատակը	6.4 Կարգավիճակը
1	Վերածնունդ բնակարանաշինություն	Երևան, Մոնթե Մելքոնյան 46, 46/1, 46/2, 48, 50, 52, 52/1	Բնակարանաշինական	Ընթացքի մեջ
2	Ռենեսանս բնակարանաշինություն	Երևան, Մոնթե Մելքոնյան 52/2, 52/3	Բնակարանաշինական	Ընթացքի մեջ
3	Քաղաքային պուրակ (հանգստի գոտի)	Կապան, Գրիգոր Արզումանյան 111/1	Ժամանցի և առողջ ապրելակերպի խթանման	Ընթացքի մեջ
7. Հանրային միջոցներով իրականացված ծրագրեր՝				

Հ/Հ	7.1 Ծրագրի անվանումը	7.2 Վայրը	7.3 Կարգավիճակը	7.4 Նպատակը	7.5 Հիմնական արդյունքները
1					
8. Տարեկան մուտքեր՝					
8.1 Դրամական միջոցները			8,969,981,365		
8.2 Գույքը			10,068,314,073		
Ընդամենը			19,038,295,438		
9. Հանրային միջոցներ և ստացման աղբյուրներ					
Հ/Հ	9.1 Դրամական միջոցները		9.3 Ստացման աղբյուրները		
1					
Հ/Հ	9.2 Գույքը				
1					
Ընդամենը	0				
10. Օգտագործված դրամական միջոցները և/կամ շարժական/անշարժ գույքը՝					
10.1 Դրամական միջոցները			10,720,502,628		
10.2 Գույքը					
Հ/Հ	10.2.1 Տեսակը		10.2.2 Արժեքը		
1	Անշարժ գույք, Սրճարան (Ծարավ Աղբյուր 55/27)		76,216,180		
2	Կառուցվածք, Օժանդակ շինություն (Ծարավ Աղբյուր 55/27)		1,583,333		
3	Տրանսպորտային միջոց TOYOTA CAMRY 2.5 P		12,773,000		
Ընդամենը			10,811,075,141		
11. Հանրային դրամական միջոցների և/կամ տրամադրված գույքի օգտագործումը, ծախսերը՝					
11.1 Դրամական միջոցները					
11.2 Գույքը					
Հ/Հ	11.2.1 Տեսակը		11.2.2 Արժեքը		
1					
Ընդամենը			0		
12. Չեռնարկատիրական գործունեություն իրականացնելու՝					
Հ/Հ	12.1 Տեսակը	12.2 Ստացված շահույթը		12.3 Շահույթի օգտագործումը	
1	Բնակարանաշինություն	13,741,690		Չի օգտագործվել	
2	Սրճարան	0		Չի օգտագործվել	
Ընդամենը		13,741,690			
Նշումներ					

Գից ներկայացվում է՝

Աուդիտորի եզրակացություն՝ _____ 42 _____ էջից
 էջերի քանակը

Գործադիր մարմնի ղեկավար _____
 ստորագրություն, անունը, ազգանուն

Գլխավոր հաշվապահ _____
 ստորագրություն, անունը, ազգանուն

**«ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ՇՐՋԱՆԱՎԱՐՏՆԵՐԻ ՄԻԱՎՈՐՈՒՄ»
ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆ**

**2021թ. ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 31-Ի ԴՐՈՒԹՅԱՄԲ
ԵՎ ԱՅԴ ԱՄՍԱԹՎԻՆ ԱՎԱՐՏՎԱԾ ՏԱՐՎԱ
ՀԱՄԱԽՄԲՎԱԾ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
ԵՎ
ԱՆԿԱԽ ԱՈՒԴԻՏՈՐԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ**

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն	3
Ֆինանսական հաշվետվություններ	
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն	6
Ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվություն	7
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն	8
Դրամական հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն	9
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	10

ԱՆԿԱԽ ԱՌԻԴԻՏՈՐԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Ներկայացվում է «Երևանի պետական համալսարանի շրջանավարտների միավորում» ՀԿ-ի հիմնադիրների համագումարին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Երևանի պետական համալսարանի շրջանավարտների միավորում» հասարակական կազմակերպության և իր դուստր կազմակերպության (այսուհետ՝ Խումբ) կից ներկայացված համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունը՝ առ 31-ը դեկտեմբերի 2021թ., այդ ամսաթվին ավարտված տարվա համար ֆինանսական արդյունքի մասին, սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին և դրամական հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվությունները, ինչպես նաև համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ՝ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի վերաբերյալ համառոտագիրը:

Մեր կարծիքով, կից համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Խմբի համախմբված ֆինանսական վիճակը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտվող տարվա համախմբված ֆինանսական արդյունքը և համախմբված դրամական հոսքերը՝ համաձայն փոքր և միջին կազմակերպությունների ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտի (ՓՄԿ-ների ՖՀՄՄ):

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտին իրականացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՄ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է այս եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Խմբից՝ համաձայն Հաշվապահների Էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի (ՀԷՄՄ կանոնագիրք) և պահպանել ենք էթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն ՀՄԷՄ կանոնների: Համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Հանգամանքի շեշտադրում

Մենք ուշադրություն ենք հրավիրում ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություն 28-ի վրա, որտեղ ներկայացված են հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցած դեպքերը: Մեր կարծիքը չի ձևափոխվել այս հանգամանքի առնչությամբ:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Խմբի ղեկավարությունը պատասխանատու է ՓՄԿ-ների ՖՀՄՄ-ի համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման, և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը ապահովելու համար:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս՝ ղեկավարությունը պատասխանատու է Խմբի անընդհատ գործելու կարողության գնահատման համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով

անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի Խումբը լուծարելու կամ Խմբի գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլնտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձինք պատասխանատու են ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից, անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն:

Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ սխալի կամ խարդախության արդյունքում, և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն՝ օգտագործողների՝ այդ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի չարաշահում:
- ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Խմբի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:
- եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է էական անորոշություն դեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել Խմբի անընդհատ գործելու կարողության վրա: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևավորել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Մակայն, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Խմբին դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:

- գնահատում ենք համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը.
- ձեռք ենք բերում բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ Խմբի կազմի մեջ մտնող կազմակերպություններին կամ գործունեությանը վերաբերող ֆինանսական տեղեկատվության հետ կապված: Մենք պատասխանատու ենք Խմբի աուդիտի ղեկավարման, վերահսկողության և իրականացման համար: Մենք շարունակում ենք ամբողջական պատասխանատվություն կրել մեր աուդիտորական եզրակացության համար:

Ղեկավարությանը, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտի առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Թաթուլ Մովսիսյան
Գլխավոր տնօրեն

Էդգար Ալեքսանյան
Առաջադրանքի ղեկավար

28 հունիսի, 2022թ.,
ք.Երևան, Պ.Սևակի 8

**«Երևանի պետական համալսարանի շրջանավարտների միավորում» ՀԿ
Ցինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ**

<i>Օ00 դրամ</i>	<i>Ծանոթ.</i>	<i>31/12/21</i>	<i>31/12/20</i>
Ակտիվ			
Հիմնական միջոցներ	7	228,508	233,958
Ոչ նյութական ակտիվներ	8	1,793	2,148
Հետաձգված հարկային ակտիվ	22	366	409
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		230,667	236,515
Պաշարներ	9	17,371,465	13,312,190
Կանխավճարներ պաշարների և ծառայությունների համար	10	3,358,060	2,168,081
Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր	11	180,570	87,006
Շահութահարկի գծով ընթացիկ հարկային ակտիվ		57,159	163,866
Այլ ընթացիկ հարկային ակտիվներ	17	2,629,335	1,902,392
Դրամական միջոցներ	12	2,634,100	5,493,320
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		26,320,688	23,126,855
Ընդամենը ակտիվներ		26,461,355	23,363,370
Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ			
Զբաղիված շահույթ	13	1,240,943	511,557
Ընդամենը սեփական կապիտալ		1,240,943	511,557
Վարկեր	14	261,712	348,950
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		261,712	348,950
Վարկեր	14	102,693	54,839
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	15	206,267	219,237
Կանխավճար բնակարանաշինության ծրագրի և ծառայությունների գծով	16	24,635,572	22,214,848
Այլ ընթացիկ հարկային պարտավորություն	17	7,478	6,300
Աշխատավարձի և այլ կարճ.հատուց-ի գծով պարտ-թյուն	18	6,691	4,639
Այլ պարտավորություններ		-	3,000
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ		24,958,701	22,502,863
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		26,461,356	23,363,370

Նախագահ

Արսեն Քարամյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ռաֆիկ Գրիգորյան

**«Երևանի պետական համալսարանի շրջանավարտների միավորում» ՀԿ
Ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվություն
2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար**

<i>Միլիոն դրամ</i>	<i>Ծանոթ.</i>	<i>2021</i>	<i>2020</i>
Հասույթ	19	5,850,487	1,387,945
Վաճառքի ինքնարժեք	19	(4,997,268)	(1,268,417)
Համախառն շահույթ (վնաս)		853,219	119,528
Այլ եկամուտներ	20	6,579	6,783
Իրացման ծախսեր		(5,735)	(26,626)
Վարչական ծախսեր		(113,830)	(97,140)
Այլ ծախսեր	20	(79,478)	(31,332)
Գործառնական շահույթ (վնաս)		660,755	(28,787)
Ֆինանսական եկամուտներ	21	305,415	295,457
Ֆինանսական ծախսեր	21	(39,986)	(14,836)
Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ (վնաս)		(45)	69
Շահույթ մինչև հարկումը		926,139	251,903
Շահութահարկի գծով ծախս (եկամուտ)	22	(196,753)	(63,890)
Զուտ շահույթ		729,386	188,013

Նախագահ

Արսեն Քարամյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ռաֆիկ Գրիգորյան

**«Երևանի պետական համալսարանի շրջանավարտների միավորում» ՀԿ
Մեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն
2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար**

<i>Միլիոն դրամ</i>	<i>Ծանոթ.</i>	<i>Չբաշխված շահույթ</i>	<i>Ընդամենը</i>
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2019թ.	13	323,544	323,544
Զուտ շահույթ		188,013	188,013
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.		511,557	511,557
Զուտ շահույթ		729,386	729,386
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.		1,240,943	1,240,943

Նախագահ

Արսեն Քարամյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ռաֆիկ Գրիգորյան

**«Երևանի պետական համալսարանի շրջանավարտների միավորում» ՀԿ
Դրամական հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն
2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար**

<i>Օ00 դրամ</i>	<i>Ծանոթ.</i>	<i>2021</i>	<i>2020</i>
Գործառնական գործունեությունից դրամական հոսքեր			
արտադրանքի, ապրանքների, ծառայությունների վաճառքից		9,399,863	10,604,225
այլ ներհոսքեր		6,035	6,307
նյութերի, ապրանքների, ծառայությունների ձեռք բերումից		(11,875,638)	(8,826,920)
աշխատակիցներին և նրանց անունից կատարված վճարումից		(284,584)	(206,803)
շահութահարկի վճարումից		(90,000)	(180,000)
այլ հարկերի, պարտադիր վճարների վճարումից		(216,137)	(66,276)
այլ արտահոսքեր		(9,556)	(7,212)
Գործառնական գործունեությունից դրամական գուտ հոսքեր		(3,070,017)	1,323,321
Ներդրումային գործունեությունից դրամական հոսքեր			
տոկոսների ստացումից	21	305,371	295,145
հիմնական միջոցների ձեռքբերումից	7	(12,167)	(4,836)
Ներդրումային գործունեությունից դրամական գուտ հոսքեր		293,204	290,309
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական հոսքեր			
վարկերի ստացումից	14	-	400,000
վարկերի մարումից	14	(42,376)	(200,000)
տոկոսների վճարումից	14	(39,986)	(16,194)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական գուտ հոսքեր		(82,362)	183,806
Ընդամենը դրամական միջոցների գուտ հոսքեր		(2,859,175)	1,797,436
արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններ		(45)	52
Դրամական միջոցների մնացորդը առ 1 հունվարի		5,493,320	3,695,832
Դրամական միջոցների մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	12	2,634,100	5,493,320

Նախագահ

Արսեն Քարամյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ռաֆիկ Գրիգորյան

1. Ընդհանուր տեղեկություններ

1.1. Նկարագիր և գործունեություն

«Երևանի պետական համալսարանի շրջանավարտների միավորում» ՀԿ-ն (այսուհետ՝ ՀԿ) հիմնադրվել է 1996թ.-ին:

ՀԿ-ն ձեռնարկատիրական գործունեություն իրականացնելու նպատակով 2004 և 2005թթ-ներին հիմնադրել է «Շրջանավարտ» և «Նյութեքն» ՍՊԸ-ները (դուստր կազմակերպություններ): ՀԿ-ն չունի ասոցիացված կազմակերպություններ և համատեղ վերահսկվող միավորներ:

Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ընդգրկում են ՀԿ-ն և իր դուստր կազմակերպությունները (այսուհետ՝ նաև Խումբ):

ՀԿ-ի գործունեության հիմնական տեսակները՝

- ԵՊՀ-ի և շրջանավարտների միջև փոխշահավետ կապերի ստեղծում և ամրապնդում,
- շրջանավարտ-համալսարան կապի վերահաստատում,
- ԵՊՀ ուսանողներին, շրջանավարտներին, նաև ՀԿ-ի անդամներին նյութական, բարոյական աջակցության տրամադրում,
- ՀԿ-ի անդամների, ԵՊՀ շրջանավարտների և նրանց ընտանիքների սոցիալական վիճակի բարելավմանն ուղղված միջոցառումների իրականացում,
- բարեգործական գործունեության ծավալում,
- տարբեր սոցիալական ծրագրերի և նախագծերի (բնկարանաշինական, բարեգործական, ֆինանսական աջակցության, այլ) իրականացում, որոնց նպատակն է նպաստել ՀԿ-ի անդամների, ԵՊՀ շրջանավարտների, համալսարանականների սոցիալական խնդիրների լուծմանը:

Վերջին տասը տարիներին ՀԿ-ն հիմնականում իր գործունեությունն ուղղորդել է բնակարանաշինության ոլորտի սոցիալական ծրագրերին: ՀՀ կառավարության որոշմամբ 2008թ.-ից մեկնարկել է «Աջակցություն երիտասարդ համալսարանականների բնակարանաշինությանը» ծրագիրը, որի շրջանակներում ՀԿ-ն Երևան քաղաքում կառուցել է բազմաբնակարան շենքեր և ֆիքսված գումարով հանձնել (վաճառել) է վիճակահանության միջոցով ընտրված շահառուներին: Իրականացվել են Ավան-1, Ավան-2, Ավան-3, Ավան-4, Ավան-5, Ավան-6, Ձեյթուն 1, Ձեյթուն 2, Ձեյթուն 3 ծրագրերը, ընթացքի մեջ են Վերածնունդ երիտասարդական ավանի և Ռենեսանս ծրագրերը: Բնակարանաշինության ծրագրերն ունեն սոցիալական (ոչ առևտրական) ուղղվածություն:

ՀԿ-ի աշխատակիցների միջին ցուցակային թվաքանակը 2021թ-ին 22 անձ է, 2020թ.՝ 20 անձ:

ՀԿ-ի գտնվելու հասցեն է՝ ք.Երևան, Պարույր Սևակ 8/2, տարածք 145:

1.2. Կորպորատիվ կառուցվածք

ՀԿ-ի կառավարման բարձրագույն մարմինը ՀԿ-ի համագումարն է, որն ունի ՀԿ-ի կառավարման և գործունեության ցանկացած հարցի վերջնական լուծման իրավունք: ՀԿ-ի ընթացիկ գործունեության ղեկավարումն իրականացնում է ՀԿ-ի նախագահը՝ Արսեն Քարամյանը:

2. ՓՄԿ-ների ՖՀՄՍ-ին համապատասխանությունը

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Փոքր և միջին կազմակերպությունների ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտին (ՓՄԿ-ների ՖՀՄՍ) համապատասխան:

Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները Խմբի՝ ՓՄԿ-ների ՖՀՄՍ-ով առաջին ֆինանսական հաշվետվություններն են: Խումբը ներկայացրել է իր նախորդող ամենավերջին ֆինանսական հաշվետվությունները ամբողջական ՖՀՄՍ-ներին համապատասխան:

**«Երևանի պետական համալսարանի շրջանավարտների միավորում» ՀԿ
համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

ՓՄԿ-ների ՖՀՄՄ-ին անցնելու ամսաթիվը, այսինքն ՓՄԿ-ների ՖՀՄՄ-ի համաձայն Խմբի վարվող հաշվապահական հաշվառման սկզբնակետը, 2019թ. հունվարի 1-ն է:

Ամբողջական ՖՀՄՄ-ներից ՓՄԿ-ների ՖՀՄՄ-ին անցման հետևանքով որևէ փոփոխություն տեղի չի ունեցել հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում, Խումբը կիրառել է հաշվապահական հաշվառման միևնույն քաղաքականությունը իր ֆինանսական վիճակի մասին՝ ՓՄԿ-ների ՖՀՄՄ-ով սկզբնական հաշվետվության մեջ, ՓՄԿ-ների ՖՀՄՄ-ով ներկայացված իր առաջին (սույն) համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջաններում, ինչպես նաև նախորդող ամենավերջին ֆինանսական հաշվետվություններում, որոնք պատրաստվել են ամբողջական ՖՀՄՄ-ներին համապատասխան:

ՓՄԿ-ների ՖՀՄՄ-ին անցման վերաբերյալ ներկայացված է ծանոթագրություն 28-ում:

3. Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթը

ՀՀ արժույթը ՀՀ դրամն է, որը Խմբի ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթն է:

Ֆինանսական տեղեկատվությունը ցույց է տրված հազար դրամներով՝ առանց ստորակետից հետո տասնորդական նիշի:

4. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի համառոտ նկարագիրը

4.1. Չափման հիմունքները

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով: Սովորաբար սկզբնական արժեքը հիմնված է ակտիվի դիմաց տրված հատուցման իրական արժեքի վրա:

4.2. Ֆինանսական հաշվետվությունների կազմը

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ներառված են՝

ա) ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն՝ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ: Ընթացիկ և ոչ ընթացիկ ակտիվներն ու պարտավորությունները ներկայացվում են առանձին դասակարգմամբ:

բ) ֆինանսական արդյունքի մասին մեկ համախմբված հաշվետվություն՝ տվյալ ժամանակաշրջանի համար: Խումբը ներկայացնում է շահույթում կամ վնասում ճանաչված ծախսերի բաժանումը (վերլուծումը)՝ օգտագործելով դրանց գործառույթի վրա հիմնված դասակարգումը:

գ) սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն՝ տվյալ ժամանակաշրջանի համար:

դ) դրամական հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն՝ տվյալ ժամանակաշրջանի համար: Գործառնական գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի մասին տեղեկատվությունը ներկայացվում է՝ օգտագործելով ուղղակի մեթոդը: Վճարված տոկոսները դասակարգվում են որպես ֆինանսավորման, ստացված տոկոսներն ու շահաբաժինները՝ որպես ներդրումային գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքեր: Վճարված հարկերը դասակարգվում են որպես գործառնական գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքեր:

ե) համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ, որոնք բաղկացած են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի համառոտ նկարագրից և այլ բացատրական տեղեկատվությունից:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում բացահայտվում է ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր գումարների՝ նախորդ ժամանակաշրջանի (նախորդ տարի) համադրելի տեղեկատվությունը: Երբ Խումբը իր ֆինանսական հաշվետվություններում փոփոխում է հոդվածների ներկայացումը կամ դասակարգումը, ապա վերադասակարգում է համադրելի գումարները, բացի այն դեպքերից, երբ վերադասակարգումն անիրագործելի է:

4.3. Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցի յուրաքանչյուր (հիմնական) բաղկացուցիչ (առանձնացնելի միավոր), որի սկզբնական արժեքը հիմնական միջոցի ամբողջ արժեքում էական է, կամ ունի տնտեսական օգուտների սպառման նշանակալիորեն տարբեր մոդել, կամ ունի նշանակալիորեն տարբեր օգտակար ծառայություն, հաշվառվում է որպես առանձին միավոր:

Խումբը հիմնական միջոցի միավորի սկզբնավորման արժեքը բաշխում է ըստ դրա հիմնական բաղադրիչների: Հիմնական միջոցի միավորի հիմնական բաղադրիչները առանձնացնելուց հետո հիմնական միջոցի միավորի մնացած մասը ևս հաշվառվում է որպես հիմնական միջոցի միավորի հիմնական բաղադրիչ (հիմնական միջոցի միավորի մնացորդային հիմնական բաղադրիչ):

Հիմնական միջոցի միավորի հիմնական բաղադրիչները հիմնական միջոցի միավորի կազմում հաշվառվում են առանձին:

Չափումը ճանաչման պահին

Հիմնական միջոցի միավորը, որը կարող է ճանաչվել որպես ակտիվ, պետք է չափվի իր սկզբնական արժեքով, որը ճանաչման ամսաթվի դրությամբ անհապաղ վճարման գնի համարժեքն է: Երբ վճարումը վճարման նորմալ պայմաններով նախատեսված ժամկետից հետաձգվում է, անհապաղ վճարման գնի համարժեքի և ընդհանուր վճարումների տարբերությունը ճանաչվում է որպես տոկոսային ծախս՝ հետաձգված ժամկետի ընթացքում, բացառությամբ եթե նշված տոկոսային ծախսումը կապիտալացվում է:

Սկզբնական արժեքի տարբերն են, մասնավորապես՝ գնման գինը, ներկրման տուրքերը, չփոխհատուցվող հարկերը և պարտադիր այլ վճարները, ակտիվը համապատասխան վայր հասցնելու և ղեկավարության նախանշած նպատակներով օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ ուղղակիորեն կապված ցանկացած ծախսում: Գործարկման և նման նախաարտադրական ծախսումները հիմնական միջոցների սկզբնական արժեքում չեն ներառվում: Սկզբնական արժեքը որոշելիս առևտրային զեղչերը և արտոնությունները հանվում են:

Չափումը ճանաչումից հետո

Հիմնական միջոցի միավորը՝ որպես ակտիվ ճանաչելուց հետո, հաշվառվում է իր սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կուտակված կորուստները:

Մաշվածություն

Հիմնական միջոցների բոլոր դասերի նկատմամբ կիրառվում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայությունը որոշելիս հաշվի են առնվում հետևյալ գործոնները.

- ա) Խմբի կողմից ակտիվի ենթադրվող օգտագործելիությունը,
- բ) ակնկալվող ֆիզիկական մաշվածությունը,
- գ) տեխնիկական հնացածությունը,
- դ) հիմնական միջոցի օգտագործման իրավական կամ նման այլ սահմանափակումներ:

Խումբը հիմնական միջոցների խմբերի նկատմամբ կիրառում է հետևյալ օգտակար ծառայությունները.

Շենքեր	20-40 տարի
Մեքենաներ և սարքավորումներ	5-20 տարի
Տրանսպորտային միջոցներ	5-10 տարի
Արտադրատնտեսական գույք, գործիքներ	3-8 տարի
Հաշվողական և համակարգչային տեխնիկա	3-5 տարի
Այլ հիմնական միջոցներ	1-8 տարի

Ակտիվի մաշվածությունը սկսում է հաշվարկվել, երբ այն մատչելի է օգտագործման համար, այսինքն՝ երբ այն գտնվում է այնպիսի վայրում և վիճակում, որն անհրաժեշտ է՝ ղեկավարության նախանշած նպատակով այն օգտագործելու համար: Ակտիվի մաշվածության հաշվարկումը դադարում է ակտիվի՝ որպես վաճառքի համար պահվող դասակարգվելու (կամ որպես վաճառքի համար պահվող դասակարգված օտարման խմբում ներառվելու) և ակտիվն ապաճանաչելու ամսաթվերից ամենավաղով:

Հիմնական միջոցի մաշվածության գումարը իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար կիրառվում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը:

Հետագա ծախսումները

Հիմնական միջոցի միավորին վերաբերող հետագա ծախսումներն ավելացվում են դրա հաշվեկշռային արժեքին (կապիտալացվում են), եթե այդ ծախսումները բավարարում են ճանաչման չափանիշները: Մասնավորապես, հիմնական միջոցի միավորի վրա նոր մասի ավելացման, կամ հիմնական միջոցի միավորի մի մասի պարբերաբար փոխարինման ծախսումները ավելացվում է հիմնական միջոցի միավորի հաշվեկշռային արժեքին (կապիտալացվում է): Հիմնական միջոցների փոխարինվող մասերը ենթակա են ապաճանաչման: Ամենօրյա սպասարկման ծախսումները չեն ավելացվում հիմնական միջոցի հաշվեկշռային արժեքին (չեն կապիտալացվում):

Ապաճանաչում

Հիմնական միջոցի միավորի հաշվեկշռային արժեքը պետք է ապաճանաչվի, երբ՝

ա) այն օտարվում է, կամ

բ) ապագա ոչ մի տնտեսական օգուտ չի ակնկալվում դրա օգտագործումից կամ օտարումից:

4.4. Ոչ նյութական ակտիվներ

Հետազոտության փուլ

Հետազոտությունից (կամ ներքին նախագծի հետազոտության փուլից) առաջացող ոչ նյութական ակտիվները չեն ճանաչվում: Հետազոտության (կամ ներքին նախագծի հետազոտության փուլի) ծախսումները ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց տեղի ունենալու պահին:

Ներստեղծված գույվիլը չպետք է ճանաչվի որպես ակտիվ:

Ներստեղծված մակնիշները, հրապարակումների անունները, հաճախորդների ցուցակները և ըստ էության նմանատիպ միավորները չպետք է ճանաչվեն որպես ոչ նյութական ակտիվներ:

Մշակման փուլ

Մշակումից (կամ ծրագրի մշակման փուլից) առաջացող ոչ նյութական ակտիվը ճանաչվում է այն և միայն այն դեպքում, երբ Խումբը կարող է ցուցադրել ստորև բերվածն ամբողջությամբ՝

ա) ոչ նյութական ակտիվը այնպիսի ավարտուն վիճակի հասցնելու տեխնիկական իրագործելիությունը, որ այն մատչելի լինի օգտագործման կամ վաճառքի համար,

բ) ոչ նյութական ակտիվը ավարտին հասցնելու և այն օգտագործելու կամ վաճառելու իր մտադրությունը,

գ) ոչ նյութական ակտիվը օգտագործելու կամ վաճառելու իր կարողությունը,

դ) այն, թե ինչպես է ոչ նյութական ակտիվն առաջացնելու հնարավոր ապագա տնտեսական օգուտներ: Ի թիվս այլոց, Խումբը պետք է ցուցադրի ոչ նյութական ակտիվի միջոցով ստեղծվող արդյունքի կամ հենց այդ ոչ նյութական ակտիվի համար շուկայի առկայությունը, կամ, եթե ակտիվը օգտագործվելու է Խմբի ներսում, ապա ոչ նյութական ակտիվի օգտակարությունը,

ե) մշակումն ավարտին հասցնելու և ոչ նյութական ակտիվն օգտագործելու կամ վաճառելու համար անհրաժեշտ համապատասխան տեխնիկական, ֆինանսական և այլ միջոցների առկայությունը,

զ) ոչ նյութական ակտիվին մշակման ընթացքում վերագրելի ծախսումները արժանահավատորեն չափելու իր կարողությունը:

Չափումը ճանաչման պահին

Ոչ նյութական ակտիվը սկզբնապես չափվում է սկզբնական արժեքով:

Ոչ նյութական ակտիվի սկզբնական արժեքը ներառում է՝

ա) դրա գնման գինը՝ ներառյալ ներկրման տուրքերն ու գնման չփոխհատուցվող հարկերը՝ առևտրային զեղչերը և արտոնությունները հանելուց հետո.

բ) ակտիվն իր նպատակային օգտագործման վիճակին բերելու հետ կապված ցանկացած ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումները:

Հետագա չափում

Սկզբնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվը հաշվառվում է իր սկզբնական արժեքով (հաշվի առած հետագա ավելացվող ծախսումները)՝ հանած ցանկացած կուտակված ամորտիզացիա և ցանկացած կուտակված արժեզրկումից կորուստ:

Ամորտիզացիա

Ամորտիզացիան պետք է հաշվարկվի այն պահից, երբ ակտիվը մատչելի է օգտագործման համար՝ հետևյալ օգտակար ծառայությունից ելնելով.

- համակարգչային ծրագիր 10 տարի
- վեբ կայք 10 տարի

Ոչ նյութական ակտիվի մնացորդային արժեքը գնահատվում է զրո, իսկ ամորտիզացիայի հաշվարկման կիրառվող մեթոդն է գծային մեթոդը:

4.5. Ակտիվների արժեզրկում

Սույն պարագրաֆի դրույթները վերաբերում են հիմնական միջոցներին, ոչ նյութական ակտիվներին:

Խումբը յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գնահատում է՝ առկա է արդյոք որևէ հայտանիշ, ըստ որի ակտիվը կարող է արժեզրկված լինել: Եթե առկա է որևէ այդպիսի հայտանիշ, ապա Խումբը գնահատում է ակտիվի փոխհատուցվող գումարը:

Եթե առկա է որևէ հայտանիշ, ըստ որի՝ ակտիվը կարող է արժեզրկված լինել, ապա փոխհատուցվող գումարը գնահատվում է առանձին ակտիվի համար: Եթե հնարավոր չէ գնահատել առանձին ակտիվի փոխհատուցվող գումարը, Խումբը որոշում է այն դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարը, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը (ակտիվի դրամաստեղծ միավոր):

Արժեզրկումից կորուստ

Ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև դրա փոխհատուցվող գումարը այն և միայն այն դեպքում, եթե ակտիվի փոխհատուցվող գումարն ավելի փոքր է, քան դրա հաշվեկշռային արժեքը: Այդ նվազումն իրենից ներկայացնում է արժեզրկումից կորուստ:

Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված գումարով: Վերագնահատված ակտիվի արժեզրկումից ցանկացած կորուստ դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի նվազում:

Արժեզրկումից կորստի ճանաչումից հետո ապագա ժամանակաշրջանների համար ակտիվի գծով մաշվածության (ամորտիզացիայի) հաշվեգրումը ճշգրտվում է՝ ակտիվի վերանայված հաշվեկշռային արժեքի և մնացորդային արժեքի (եթե այդպիսին գոյություն ունի) տարբերությունը նրա մնացորդային օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու նպատակով:

Արժեզրկումից կորստի հակադարձում

Արժեզրկումից կորստի հակադարձմանը վերագրելի ակտիվի ավելացած հաշվեկշռային արժեքը չպետք է գերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ (առանց համապատասխան ամորտիզացիայի կամ մաշվածության), եթե նախորդ տարիներին այդ ակտիվի գծով արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ:

Ակտիվի, բացառությամբ գուդվիլի, գծով արժեզրկումից կորստի հակադարձումը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ երբ ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով: Վերագնահատված ակտիվի արժեզրկումից կորստի ցանկացած հակադարձում դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի աճ:

Արժեզրկումից կորստի հակադարձումը ճանաչելուց հետո ապագա ժամանակաշրջանների համար ակտիվի գծով մաշվածության (ամորտիզացիայի) հաշվեգրումը ճշգրտվում է՝ ակտիվի վերանայված հաշվեկշռային արժեքի և մնացորդային արժեքի (եթե այդպիսին գոյություն ունի) տարբերությունը նրա մնացորդային օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու նպատակով:

4.6. Պաշարներ

Սկզբնական չափում

Սկզբնական ճանաչման պահին պաշարները չափվում են սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով):

**«Երևանի պետական համալսարանի շրջանավարտների միավորում» ՀԿ
համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

Պաշարների ինքնարժեքը ներառում է ձեռք բերման ծախսումները, արտադրանքի վերամշակման բոլոր ծախսումները և պաշարները ներկա գտնվելու վայր և վիճակի բերելու հետ կապված բոլոր այլ ծախսումները:

Պաշարների ձեռքբերման ծախսումները ներառում են ձեռքբերման գինը, ներկրման տուրքերը և հարկերը (բացառությամբ նրանց, որոնք հարկային մարմինների կողմից ենթակա են Խմբին ետ վերադարձման), ինչպես նաև տրանսպորտային, բեռնման-բեռնաթափման և այլ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն կապված են ապրանքների, նյութերի և ծառայությունների ձեռքբերման հետ: Ձեռքբերման ծախսումները որոշելիս առևտրային գեղջերը, գների իջեցումները և նմանատիպ այլ ճշգրտումները հանվում են:

Պաշարների վերամշակման ծախսումները ներառում են արտադրանքի վերամշակման հետ ուղղակիորեն կապված ծախսումները, ինչպիսիք են աշխատուժի գծով ուղղակի ծախսումները: Այն ներառում է նաև պատրաստի արտադրանքի վրա պարբերաբար բաշխվող հաստատուն և փոփոխուն արտադրական վերադիր ծախսումները, որոնք կատարվում են նյութերը պատրաստի արտադրանք դարձնելու (վերամշակելու) ընթացքում:

Հաստատուն արտադրական վերադիր ծախսումները վերամշակման ծախսումների վրա բաշխվում են՝ ելնելով արտադրական հզորությունների նորմալ մակարդակից: Յուրաքանչյուր միավոր արտադրանքի վրա բաշխվող հաստատուն արտադրական վերադիր ծախսումների գումարը չի ավելանում ցածր արտադրողականության կամ արտադրության պարապուրդի հետևանքով: Չբաշխված վերադիր ծախսումները ճանաչվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակաշրջանում: Արտադրության ծավալների անսովոր բարձր լինելու ժամանակաշրջաններում յուրաքանչյուր միավոր արտադրանքի վրա բաշխվող հաստատուն արտադրական վերադիր ծախսումների գումարը նվազեցվում է այնպես, որ պաշարները չչափվեն ինքնարժեքից բարձր:

Փոփոխուն արտադրական վերադիր ծախսումները յուրաքանչյուր միավոր արտադրանքի վրա բաշխվում են արտադրական հզորությունների փաստացի օգտագործման հիման վրա:

Պաշարների ինքնարժեքի մեջ այլ ծախսումները ներառվում են միայն այն չափով, որ չափով դրանք կատարվել են՝ պաշարները ներկա գտնվելու վայր և պատշաճ վիճակի բերելու համար:

Պաշարների ինքնարժեքի մեջ չներառվող և դրանց կատարման ժամանակաշրջանում ծախս ճանաչվող ծախսումների օրինակներ են՝

ա) գերնորմատիվային ծախսումները՝ կապված նյութերի, աշխատուժի և արտադրական այլ ծախսումների գերաճախսի հետ.

բ) պահպանման ծախսումները, բացառությամբ եթե դրանք անհրաժեշտ են արտադրության գործընթացում՝ նախքան հաջորդ արտադրական փուլին անցնելը.

գ) վարչական վերադիր ծախսումները, որոնք կապված չեն պաշարները ներկա գտնվելու վայր հասցնելու կամ պատշաճ վիճակի բերելու հետ.

դ) վաճառքի ծախսումները:

Երբ պաշարները ձեռք են բերվում հետաձգված մարման ժամկետով, ապա վճարման նորմալ պայմաններում ձեռքբերման գնի և վճարված գումարի տարբերությունը, ճանաչվում է որպես տոկոսային ծախս ֆինանսավորման ամբողջ ժամանակաշրջանի ընթացքում:

Պաշարների ինքնարժեքում փոխառության ծախսումների՝ կապիտալացման մոտեցումները ներկայացված են համապատասխան բաժնում:

Ինքնարժեքի բանաձևեր

Փոխադարձ փոխարկելի չհանդիսացող պաշարների, ինչպես նաև հատուկ նախագծերի համար նախատեսված ու արտադրված ապրանքների կամ ծառայությունների միավորի ինքնարժեքը հաշվարկվում է կոնկրետ արտադրանքի ինքնարժեքի որոշման ճանապարհով:

Փոխադարձ փոխարկելի հանդիսացող պաշարների ինքնարժեքը որոշվում է ԱՄՄԵ (առաջին մուտք առաջին էլք) արժեքով:

Հետագա չափում

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով:

Պաշարների ինքնարժեքը իջեցվում է մինչև իրացման գուտ արժեքի մակարդակ՝ ըստ տեսակների հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ:

Պաշարների ինքնարժեքի ցանկացած իջեցման գումար՝ մինչև իրացման գույք արժեք, և պաշարների բոլոր կորուստները ճանաչվում են որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, երբ կատարվել է ինքնարժեքի իջեցումը կամ առաջացել է կորուստը:

Պաշարների ցանկացած իջեցման գումարի ցանկացած վերականգնման գումար, որն առաջացել է իրացման գույք արժեքի աճից, ճանաչվում են որպես պաշարների՝ ծախս ճանաչված գումարի նվազեցում այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, երբ տեղի է ունեցել վերականգնումը:

Ոչ իրացվելի պաշարները դուրս են գրվում իրենց հաշվեկշռային արժեքով: Ոչ իրացվելի են այն պաշարները, որոնք չեն իրացվել կամ օգտագործվել հաշվեկշռում հաշվառելուց 12 ամսվա ընթացքում և որոնք հավանական է, որ որևէ այլ ձևով չեն օգտագործվի՝ կապված դրանց բարոյական հնացման, որակի վատացման և այլ պատճառներով:

4.7. Հիմնական ֆինանսական գործիքներ

Քաղաքականության ընտրություն

Հիմնական ֆինանսական գործիքների նկատմամբ Խումբը կիրառում է ՓՄԿ-ների ՖՀՄՄ-ի 11-րդ և 12-րդ բաժինների պահանջներն ամբողջությամբ:

Հիմնական ֆինանսական գործիքներ են, մասնավորապես, առևտրական դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերը, դրամական միջոցները, տրամադրված և ստացված փոխառությունները, վարկերը:

Սկզբնական ճանաչում

Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, երբ այն դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ:

Սկզբնական չափում

Երբ ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը սկզբնապես ճանաչվում է, այն չափվում է գործարքի գնով (ներառյալ գործարքի հետ կապված ծախսումները, բացի այն ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների սկզբնական չափման, որոնք հետագայում չափվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով), բացառությամբ եթե համաձայնությունն, ըստ էության, իրենից ներկայացնում է ֆինանսավորման գործարք՝ կամ գործարքի կողմ հանդիսացող կազմակերպություններից մեկի մոտ առաջացնելով ֆինանսական պարտավորություն, կամ կոնտրագենտի մոտ՝ ֆինանսական ակտիվ: Համաձայնությունը հանգեցնում է ֆինանսավորման գործարքի, եթե վճարումը հետաձգվում է ավելի, քան սովորական գործունեության համար ընդունված ժամկետները, օրինակ՝ ապրանքների իրացման նպատակով գնորդին տրամադրվում է հետաձգված անտոկոս վճարումների իրավունք (անտոկոս կրեդիտավորում) կամ ֆինանսավորվում է մի տոկոսադրույքով, որը շուկայական տոկոսադրույք չէ, օրինակ՝ աշխատողին տրամադրում է անտոկոս կամ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով վարկ: Եթե համաձայնությունը հանգեցնում է ֆինանսավորման գործարքի, ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է ապագա վճարումների ներկա արժեքով՝ զեղչված համանման պարտքային գործիքի շուկայական տոկոսադրույքով, որն որոշվել էր սկզբնական ճանաչման պահին:

Հետագա չափում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ֆինանսական գործիքները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ առանց հանելու գործառնության հետ կապված որևէ ծախսում, որը Խումբը կարող է կրել վաճառքի կամ այլ օտարման դեպքում:

Որպես ընթացիկ ակտիվներ կամ ընթացիկ պարտավորություններ դասակարգված պարտքային գործիքները չափվում են դրամական միջոցների կամ այլ հատուցման չգեղչված գումարով, որն ակնկալվում է, որ կվճարվի կամ կստացվի (այսինքն՝ արժեզրկումը հանած), բացառությամբ եթե համաձայնությունը հանգեցնում է ֆինանսավորման գործարքի:

Ամորտիզացված արժեք և արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդ

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ստորն նշվածների գույք գումարն է՝

**«Երևանի պետական համալսարանի շրջանավարտների միավորում» ՀԿ
համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

ա) գումարը, որով ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին,

բ) հանած հիմնական գումարի ցանկացած մարումներ,

գ) գումարած կամ հանած սկզբնական ճանաչման գումարի և մարման գումարի միջև ցանկացած տարբերության կուտակված ամորտիզացիան՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով,

դ) հանած ֆինանսական ակտիվի արժեզրկման կամ անհավաքագրելիության գծով ցանկացած նվազեցում (ուղղակիորեն կամ կարգավորող հաշիվների օգտագործման միջոցով):

Արդյունավետ տոկոսադրույքը այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի գործողության ակնկալվող ժամկետի կամ, եթե տեղին է, ավելի կարճ ժամանակաշրջանի համար, գնահատված դրամական միջոցների ապագա վճարումները կամ ստացվելիք գումարները ճշգրտորեն զեղչում է մինչև ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը: Արդյունավետ տոկոսադրույքը որոշվում է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության սկզբնական ճանաչման պահի դրությամբ հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա: Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի համաձայն՝

ա) ֆինանսական ակտիվի (պարտավորության) ամորտիզացված արժեքը ապագա դրամական մուտքերի (վճարումների) ներկա արժեքն է՝ զեղչված արդյունավետ տոկոսադրույքով.

բ) ժամանակաշրջանի տոկոսային ծախսը (եկամուտը) հավասար է ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ ֆինանսական պարտավորության (ակտիվի) հաշվեկշռային արժեքի և ժամանակաշրջանի արդյունավետ տոկոսադրույքի արտադրյալին:

Ինքնարժեքով կամ ամորտիզացված արժեքով չափված ֆինանսական գործիքների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ Խումբը գնահատում է՝ արդյոք առկա է ինքնարժեքով կամ ամորտիզացված արժեքով չափված որևէ ֆինանսական ակտիվի արժեզրկված լինելու անկողմնակալ վկայություն: Եթե առկա է արժեզրկված լինելու անկողմնակալ վկայություն, Խումբը անմիջապես ճանաչում է արժեզրկումից կորուստ՝ շահույթում կամ վնասում:

Ֆինանսական ակտիվի կամ ակտիվների խմբի արժեզրկված լինելու անկողմնակալ վկայությունը ներառում է ակտիվի տիրապետողի ուշադրությանն արժանացած դիտարկելի տվյալները՝ հետևյալ կորստի դեպքերի վերաբերյալ՝

ա) թողարկողի կամ փոխառուի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները.

բ) պայմանագրի խախտումը, օրինակ՝ տոկոսների կամ հիմնական գումարի չվճարումը կամ վճարման ուշացումը.

գ) պարտապանի ֆինանսական դժվարությունների հետ կապված՝ տնտեսական կամ իրավական պատճառներով, պարտատիրոջ կողմից պարտապանին զիջումների տրամադրումը, որը այլապես պարտատերը չէր նախատեսի.

դ) հավանական է դարձել, որ պարտապանը կսնանկանա կամ կենթարկվի այլ ֆինանսական վերակազմավորման.

ե) դիտարկելի տվյալներ, որոնք վկայում են, որ ֆինանսական ակտիվների խմբի գծով, դրանց սկզբնական ճանաչումից հետո, առկա է գնահատված ապագա դրամական միջոցների հոսքերի չափելի նվազում, թեև դեռևս հնարավոր չէ որոշակիացնել այդ նվազումը խմբի առանձին ֆինանսական ակտիվների գծով:

Չափում

Ինքնարժեքով կամ ամորտիզացված արժեքով չափված ֆինանսական ակտիվների արժեզրկումից կորուստը ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված՝ գնահատված դրամական միջոցների հոսքերի ներկա արժեքի միջև եղած տարբերությունն է: Եթե այդպիսի ֆինանսական գործիքն ունի փոփոխուն տոկոսադրույք, արժեզրկումից կորուստը չափելու նպատակով զեղչման դրույքը պայմանագրի համաձայն որոշված ընթացիկ արդյունավետ տոկոսադրույքն է:

Եթե հետագա որևէ ժամանակաշրջանում արժեզրկումից կորստի գումարը նվազում է, և նվազումը կարող է օբյեկտիվորեն կապված լինել արժեզրկումը ճանաչելուց հետո տեղի ունեցած որևէ դեպքի հետ, ապա Խումբը հակադարձում է նախկինում ճանաչված արժեզրկումից կորուստը կամ ուղղակիորեն, կամ կարգավորող հաշիվը ճշգրտելու միջոցով: Հակադարձումը չպետք է հանգեցնի այն բանին, որ ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը (բոլոր կարգավորող հաշիվները հանած) գերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը

**«Երևանի պետական համալսարանի շրջանավարտների միավորում» ՀԿ
համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

կլիներ, եթե նախկինում արժեզրկումը ճանաչված չլիներ: Հակադարձման գումարը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչում

Խումբը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, երբ. (ա) ակտիվը մարվել է կամ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցրել են իրենց ուժը կամ (բ) Խումբը փոխանցել է ֆինանսական ակտիվից դրամական հոսքերի նկատմամբ իրավունքները կամ կնքել է ակտիվների փոխանցման պայմանագիր, միաժամանակ (i) փոխանցելով ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր էական ռիսկերն ու պարզևատրումները կամ (ii) չփոխանցելով և նաև չպահպանելով ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր էական ռիսկերն ու հատույցները, սակայն չպահպանելով նաև ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը: Վերահսկողությունը համարվում է պահպանված, եթե մյուս կողմը գործնականում չի կարող ակտիվն ամբողջությամբ վաճառել չփոխկապակցված երրորդ կողմի՝ առանց վաճառքի վրա լրացուցիչ սահմանափակումներ դնելու անհրաժեշտության:

Ապաճանաչումից առաջացող օգուտը կամ կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Ֆինանսական ակտիվների դուրսգրում

Ֆինանսական ակտիվները ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն դուրս են գրվում, երբ Խումբը սպառել է դրանց հավաքագրելու բոլոր գործնական հնարավորությունները և եզրահանգել է, որ այդպիսի ակտիվների փոխհատուցման հետ կապված ակնկալիքները անհիմն են: Դուրսգրումը իրենից ներկայացնում է ապաճանաչում: Խումբը կարող է դուրս գրել ֆինանսական ակտիվները, չնայած այդ գումարների վերականգնման (ստացման) համար կիրառվում են հարկադրման միջոցներ, բայց ողջամիտ ակնկալիքներ չկան:

Առևտրական դեբիտորական պարտքեր

Հիմնական վաճառքները կատարվում են վճարման սովորական պայմանների հիմունքով, և դեբիտորական պարտքերը տոկոսակիր չեն: Երբ պարտքը հետաձգվում է վճարման սովորական պայմաններով նախատեսված ժամկետներից, դեբիտորական պարտքերը չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքերի հաշվեկշռային արժեքները վերլուծվում են՝ որոշելու համար, թե արդյոք առկա է որևէ անկողմնակալ վկայություն, որ գումարները փոխհատուցելի չեն: Եթե գումարները փոխհատուցելի չեն, արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

Արտարժույթով արտահայտված առևտրական դեբիտորական պարտքերը վերահաշվարկվում են դրամով՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը: Արտարժույթի փոխարժեքային օգուտները կամ վնասները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

Տրված փոխառություններ

Տրված փոխառությունները ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ են:

Սկզբնական ճանաչման պահին անտոկոս և ցածր տոկոսադրույքով տրված ժամկետային փոխառության զեղչումից (իրական արժեքով չափումից) առաջացած գուտ արդյունքը (վնասը) ճանաչվում է

- սեփական կապիտալում, եթե ֆինանսական ակտիվը մասնակիցների ու նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունների գծով է, և
- շահույթում կամ վնասում, եթե ֆինանսական ակտիվը այլ կողմերի գծով է:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները դրամարկղում դրամական միջոցներն են և ցպահանջ ավանդները: Դրամական միջոցների համարժեքները պահվում են կարճաժամկետ դրամական պարտավորությունները բավարարելու նպատակով, այլ ոչ թե ներդրման կամ այլ նպատակներով: Որպեսզի ներդրումները որակվեն որպես դրամական միջոցների համարժեքներ, դրանք պետք է լինեն ազատ փոխարկելի՝ նախապես հայտնի դրամական գումարներով, և դրանց արժեքի փոփոխման ռիսկը պետք է լինի ոչ նշանակալի: Հետևաբար, ներդրումները սովորաբար դասվում են դրամական միջոցների համարժեքների շարքին միայն այն դեպքում, եթե դրանք ունեն մարման կարճ ժամկետ, օրինակ՝ ձեռքբերման օրվանից երեք ամիս, կամ ավելի քիչ: Բանկային օվերդրաֆտները, որոնք ենթակա են ցպահանջ մարման, կազմում են Խմբի դրամական միջոցների կառավարման բաղկացուցիչ մասը և, որպես բաղադրիչ, դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունում

**«Երևանի պետական համալսարանի շրջանավարտների միավորում» ՀԿ
համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

ներառվում են դրամական միջոցներում և դրամական միջոցների համարժեքներում, իսկ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ պարտավորություններում:

Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր

Սկզբնական ճանաչման պահին առևտրական կրեդիտորական պարտքը չափվում է սկզբնական արժեքով (սկզբնական հաշվում նշված գումարով), բացառությամբ այն դեպքի, երբ կրեդիտորական պարտքը չի պարունակում ֆինանսավորման նշանակալի բաղադրիչ: Այս դեպքում կրեդիտորական պարտքը չափվում է զեղչված արժեքով:

Ստացված վարկեր և փոխառություններ

Ստացված վարկեր և փոխառությունը սկզբնապես չափվում է իր իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված այն ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը:

Սկզբնական ճանաչման պահին անտոկոս և ցածր տոկոսադրույքով ստացված ժամկետային փոխառության զեղչումից (իրական արժեքով չափումից) առաջացած գուտ արդյունքը (օգուտը) ճանաչվում է

- որպես սեփական կապիտալի այլ տարր, եթե ֆինանսական պարտավորությունը բաժնետերերի ու նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունների գծով է, և
- շահույթում կամ վնասում, եթե ֆինանսական պարտավորությունը այլ կողմերի գծով է:

Սկզբնական չափումից հետո ստացված վարկերը և փոխառությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչում

Խումբը ֆինանսական պարտավորությունը (կամ ֆինանսական պարտավորության մի մասը) ապաճանաչում է, երբ այն մարվում է, այսինքն՝ երբ պայմանագրում նշված պարտականությունը կատարվում է կամ չեղյալ է համարվում կամ ուժը կորցնում է: Ապաճանաչված ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և վճարված կամ վճարվելիք հատուցման միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Գոյություն ունեցող փոխառուի և փոխատուի միջև նշանակալիորեն տարբերվող պայմաններով պարտքային գործիքների փոխանակությունը հաշվառվում է որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր ֆինանսական պարտավորության ճանաչում: Նմանապես, գոյություն ունեցող ֆինանսական պարտավորության կամ դրա մի մասի պայմանների նշանակալի վերափոխումը (անկախ այն բանից, արդյոք այն վերագրելի է փոխառուի ֆինանսական դժվարություններին) հաշվառվում է որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր ֆինանսական պարտավորության ճանաչում:

Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվը և ֆինանսական պարտավորությունը հաշվանցվում են, և ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում են գուտ գումարով այն դեպքում, երբ Խումբը՝

- ա) տվյալ պահին ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, և
- բ) մտադիր է կամ հաշվարկը (մարումը) իրականացնել գուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

4.8. Բաժնային գործիքներ

Որպես պարտավորություն կամ սեփական կապիտալ դասակարգումը Խմբի կողմից թողարկված պարտքային և բաժնային գործիքները դասակարգվում են կա'մ որպես ֆինանսական պարտավորություններ, կա'մ էլ որպես սեփական կապիտալ՝ պայմանագրային համաձայնության բովանդակությանը և ֆինանսական պարտավորության ու բաժնային գործիքի սահմանումներին համապատասխան:

Խմբի կողմից թողարկված բաժնային գործիքները ճանաչվում են ստացված մուտքերի հիման վրա՝ հանած թողարկմանը ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումները:

Խմբի սեփական բաժնային գործիքների հետգնումը ճանաչվում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում՝ որպես վերջինիս նվազեցում: Խմբի սեփական բաժնային գործիքների գնման, վաճառքի, թողարկման կամ մարման գծով շահույթում կամ վնասում որևէ օգուտ կամ կորուստ չի ճանաչվում:

4.9. Վարձակալություն. որպես վարձատու

Դասակարգում

Խումբը տրված վարձակալությունը դասակարգում է որպես ֆինանսական վարձակալություն կամ որպես գործառնական վարձակալություն:

Վարձակալությունը դասակարգվում է որպես ֆինանսական, եթե փոխանցվում են հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները: Մնացած բոլոր դեպքերում վարձակալությունը դասակարգվում է որպես գործառնական:

Ֆինանսական վարձակալություն

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին Խումբը ֆինանսական վարձակալության տրված ակտիվները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչում է ակտիվ և ներկայացնում դրանք որպես դեբիտորական պարտք՝ վարձակալությունում գուտ ներդրումների մեծությանը հավասար գումարով:

Վարձակալության գուտ ներդրման չափման մեջ ներառվող վարձավճարները ներառում են վարձակալության ժամկետի ընթացքում հիմքում ընկած ակտիվի օգտագործման իրավունքի գծով հետևյալ վճարները, որոնք չեն ստացվում մեկնարկի ամսաթվին՝

- ա) հաստատուն վճարումներ՝ հանած վարձակալության ցանկացած վճարվելիք խրախուսում,
- բ) վարձակալության փոփոխուն վճարումներ, որոնք կախված են որևէ ինդեքսից կամ դրույքից և որոնք սկզբնապես չափվել են՝ կիրառելով մեկնարկի ամսաթվին գործող ինդեքսը կամ դրույքը,
- գ) վարձատուին տրամադրված ցանկացած մնացորդային արժեքի երաշխիք, որը տրամադրվում է վարձակալի, վարձակալի հետ կապակցված կողմի կամ վարձատուի հետ չկապակցված այն երրորդ կողմի կողմից, որը ի վիճակի է կատարել այդ երաշխիքի գծով պարտականությունները,
- դ) գնման օպցիոնի իրագործման գինը, եթե վարձակալը խելամտորեն համոզված է, որ կիրագործի այդ օպցիոնը, և
- ե) վարձակալությունը դադարեցնելու հետ կապված տուգանքների վճարումները, եթե վարձակալության ժամկետն արտացոլում է վարձակալի՝ վարձակալությունը դադարեցնելու օպցիոնի իրագործումը:

Գործառնական վարձակալություն

Գործառնական վարձակալության հանձնված ակտիվները Խումբը արտացոլում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ ըստ ակտիվի բնույթի:

Գործառնական վարձակալությունից ստացված եկամուտը ճանաչվում է գծային հիմունքով՝ վարձակալության ժամկետի ընթացքում:

Վարձակալության տրված մաշվող (ամորտիզացվող) ակտիվների մաշվածության հաշվարկման քաղաքականությունը համապատասխանում է նմանատիպ ակտիվների համար կիրառվող մաշվածության հաշվարկման քաղաքականությանը:

4.10. Վարձակալություն. որպես վարձակալ

Սկզբնական ճանաչում

Վարձակալության ժամկետի մեկնարկի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում վարձակալը ֆինանսական վարձակալության շրջանակներում իր օգտագործման իրավունքները և պարտականությունները ճանաչում է որպես ակտիվ և պարտավորություն՝ վարձակալված գույքի իրական արժեքին հավասար գումարով կամ նվազագույն վարձավճարների ներկա արժեքով, եթե վերջինս ավելի ցածր է, ընդ որում՝ դրանք որոշվում են վարձակալության սկզբի դրությամբ: Վարձակալի ցանկացած սկզբնավորման ուղղակի ծախսում (լրացուցիչ ծախսումներ, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են վարձակալության շուրջ բանակցություններին և համաձայնության ձեռքբերմանը) ավելացվում է որպես ակտիվ ճանաչված գումարին:

Նվազագույն վարձավճարների ներկա արժեքը հաշվարկվում է՝ կիրառելով վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը: Եթե այն հնարավոր չէ որոշել, ապա պետք է կիրառվի վարձակալի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Հետագա չափում

Նվազագույն վարձավճարները բաշխվում են ֆինանսական վճարի և չվճարված պարտավորության նվազեցման միջև՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆինանսական վճարը վարձակալության ժամկետի ընթացքում բաշխվում է ըստ ժամանակաշրջանների այնպես, որպեսզի ստացվի հաստատուն պարբերական տոկոսադրույք յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանի պարտավորության մնացորդի նկատմամբ:

Պայմանական ռենտաները ճանաչվում են որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք կատարվում են:

Ֆինանսական վարձակալությամբ վարձակալված ակտիվի համար հաշվարկվում է մաշվածություն (ամորտիզացիա)՝ համաձայն այդ տեսակի ակտիվի համար սահմանված քաղաքականության: Եթե խելամտորեն որոշակի չէ, որ Խումբը վարձակալության ժամկետի ավարտին ձեռք է բերելու սեփականության իրավունքը, ապա ակտիվն ամբողջովին ամորտիզացվում է վարձակալության ժամկետից կամ օգտակար ծառայության ժամկետից առավել կարճի ընթացքում: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գնահատվում է՝ արդյոք ֆինանսական վարձակալությամբ վարձակալված ակտիվը արժեզրկվել է:

Գործառնական վարձակալություն

Որպես վարձակալ, Խումբը գործառնական վարձակալության գծով վարձավճարները վարձակալության ժամկետի ընթացքում ճանաչում է որպես ծախս կամ ծախսում գծային հիմունքով, եթե մեկ այլ սխտեմատիկ հիմունք ավելի լավ չի ներկայացնում ակտիվի օգտագործումից օգուտների ստացման ժամանակային գրաֆիկը:

4.11. Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումներ

Երբ աշխատակիցը հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում Խմբին մատուցել է ծառայություն, Խումբը, աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների չգեղջված գումարը, որոնք ակնկալվում է վճարել այդ ծառայության դիմաց, ճանաչում է՝

- ա) որպես պարտավորություն՝ արդեն վճարված գումարները հանելուց հետո: Եթե արդեն վճարված գումարը գերազանցում է հատուցումների չգեղջված գումարը, Խումբը ճանաչում է այդ տարբերությունը որպես ակտիվ՝ այն չափով, որով կանխավճարը կհանգեցնի, օրինակ, ապագա վճարումների կրճատման կամ դրամական միջոցների վերադարձի, և
- բ) որպես ծախս, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ՓՄԿՆ-ների ՖՀՄՄ-ով պահանջվում կամ թույլատրվում է հատուցումների գումարը ներառել մեկ այլ ակտիվի արժեքի մեջ (օրինակ, պաշարների, հիմնական միջոցների դեպքում):

Խումբը փոխհատուցելի բացակայությունների ձևով աշխատակիցների հատուցումների ակնկալվող ծախսումները ճանաչում է՝

- ա) կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների դեպքում (օրինակ՝ տարեկան արձակուրդը)՝ այն ժամանակ, երբ աշխատակիցները ծառայություն են մատուցում, որն ավելացնում է իրենց իրավունքները ապագա փոխհատուցելի բացակայությունների նկատմամբ, և
- բ) չկուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների դեպքում (օրինակ՝ ժամանակավոր անաշխատունակությունը)՝ այն ժամանակ, երբ բացակայությունը տեղի է ունենում:

Խումբը կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների գծով ակնկալվող ծախսումները չափում է որպես լրացուցիչ գումար, որը ակնկալվում է վճարել որպես հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ կուտակված չօգտագործված իրավունքների արդյունք:

4.12. Պահուստներ, պայմանական պարտավորություններ և պայմանական ակտիվներ

Ճանաչում

Պահուստը ճանաչվում է, երբ՝

- ա) Խումբն ունի ներկա պարտականություն (իրավական կամ կառուցողական)՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք.
- բ) հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք. և
- գ) պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:
Պայմանական պարտավորությունը և պայմանական ակտիվը չեն ճանաչվում:

Չափում

Որպես պահուստ ճանաչված գումարը իրենից ներկայացնում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ներկա պարտականությունը մարելու համար պահանջվող ծախսումների լավագույն գնահատականը:

Եթե ժամանակի մեջ դրամի արժեքի ազդեցությունը էական է, ապա պահուստի գումարը իրենից ներկայացնում է այն ծախսումների ներկա արժեքը, որոնք, ըստ ակնկալության, կպահանջվեն այդ պարտականությունը մարելու համար:

Զեղչման դրույքը (կամ դրույքները) պետք է լինի այն դրույքը (կամ դրույքները)՝ առանց հաշվի առնելու հարկման ազդեցությունը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի և այդ պարտավորությանը հատուկ ռիսկերի ընթացիկ շուկայական գնահատումները: Զեղչման դրույքը չպետք է արտացոլի այն ռիսկերը, որոնց գծով դրամական միջոցների ապագա հոսքերի գնահատումներն արդեն ճշգրտվել են:

Պահուստը պետք է օգտագործվի միայն այն ծախսումների դիմաց, որոնց գծով այդ պահուստը սկզբնապես ճանաչվել էր:

4.13. Հասույթ

Գործարքներ

Հասույթ առաջանում են հետևյալ գործարքներից՝

- ա) արտադրանքի, ապրանքների վաճառք.
- բ) ծառայությունների մատուցում.
- գ) այլ անձանց կողմից Խմբի ակտիվների օգտագործում, որը բերում է տոկոսներ, ռոյալթիներ կամ շահաբաժիններ:

Չափում

Հասույթը չափվում է ստացված կամ ստացվելիք հատուցման իրական արժեքով: Ստացված կամ ստացվելիք հատուցման իրական արժեքը հաշվի է առնում Խմբի կողմից տրամադրվող ցանկացած առևտրական զեղչերի, ժամկետից շուտ վճարման զեղչերի և քանակային զիջումների գումարները: Հասույթում չի ներառվում երրորդ անձանց անունից հավաքագրված գումարները (օրինակ՝ ԱԱՀ):

Հետաձգված վճարում

Երբ դրամական միջոցների (դրամական միջոցների համարժեքների) ստացումը հետաձգվում է, և համաձայնության արդյունքում գործարքը վերածվում է ֆինանսավորման գործարքի, հատուցման իրական արժեքը բոլոր ապագա ստացումների ներկա արժեքն է՝ որոշված պայմանական տոկոսադրույքի կիրառմամբ:

Պայմանական տոկոսադրույքը ստորև նշվածներից առավել հստակորեն որոշելին է՝

- ա) նման վարկունակություն ունեցող թողարկողի նմանատիպ ֆինանսական գործիքի համար գերակշռող տոկոսադրույք, կամ
- բ) տոկոսադրույք, որը զեղչում է ֆինանսական գործիքի անվանական գումարը՝ այն հասցնելով ապրանքների կամ ծառայությունների ընթացիկ վաճառքի գնին:

Ապագա բոլոր վճարումների ներկա արժեքի և հատուցման անվանական գումարի տարբերությունը ճանաչվում է որպես տոկոսային հասույթ:

Ապրանքների վաճառք

Ապրանքների վաճառքից ստացվող հասույթը ճանաչվում է, երբ՝

**«Երևանի պետական համալսարանի շրջանավարտների միավորում» ՀԿ
համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

ա) Խումբը գնորդին է փոխանցել ապրանքների սեփականության հետ կապված ռիսկերի և հատույցների նշանակալի մասը.

բ) Խումբը չի պահպանում ոչ կառավարման շարունակական մասնակցություն, որը սովորաբար բխում է սեփականության իրավունքից, և ոչ էլ վաճառված ապրանքների նկատմամբ արդյունավետ վերահսկողություն.

գ) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հասույթի գումարը.

դ) հավանական է, որ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները կհոսեն Խումբ.

ե) գործարքի հետ կապված կատարված կամ կատարվելիք ծախսումները հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

Ապրանքների (արտադրանքի) վաճառքից հասույթը ճանաչվում է, երբ ապրանքները առաքվում են և սեփականության իրավունքը փոխանցվում է:

Ծառայությունների մատուցում

Երբ ծառայությունների մատուցման գործարքի արդյունքը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել, գործարքից հասույթը ճանաչվում է՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործարքի ավարտվածության աստիճանի հիման վրա: Գործարքի արդյունքը կարելի է արժանահավատորեն գնահատել, եթե բավարարվեն հետևյալ բոլոր պայմանները՝

ա) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հասույթի գումարը.

բ) հավանական է, որ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները կհոսեն դեպի Խումբ.

գ) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործարքի ավարտվածության աստիճանը.

դ) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել գործարքի համար կատարված և գործարքն ավարտելու համար անհրաժեշտ ծախսումները:

Պայմանագրի աշխատանքների ավարտվածության աստիճանը որոշվում է պայմանագրի աշխատանքների ուսումնասիրությամբ:

Կառուցման պայմանագրեր

Երբ կառուցման պայմանագրի արդյունքը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել, Խումբը պայմանագրի հասույթը և պայմանագրի ծախսումները, որոնք կապված են կառուցման պայմանագրի հետ, համապատասխանաբար ճանաչում է որպես հասույթ և որպես ծախս՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ պայմանագրային աշխատանքների ավարտվածության աստիճանի հիման վրա (ավարտվածության տոկոսի մեթոդ): Արդյունքի արժանահավատորեն գնահատումը պահանջում է ավարտվածության աստիճանի, ապագա ծախսումների և հաշիվների հավաքագրելիության արժանահավատ գնահատումներ:

Խումբը գործարքի կամ պայմանագրի ավարտվածության աստիճանը որոշելու համար կիրառում է այն մեթոդը, որն առավել արժանահավատորեն է չափում կատարված աշխատանքները: Հնարավոր մեթոդները ներառում են՝

ա) տվյալ ամսաթվի դրությամբ կատարված աշխատանքների համար կրած ծախսումների և գնահատված ընդհանուր ծախսումների միջև հարաբերակցությունը: Տվյալ ամսաթվի դրությամբ կատարված աշխատանքների համար կրած ծախսումները չեն ներառում ապագա աշխատանքներին վերաբերող ծախսումները, ինչպիսիք են ծախսումները նյութերի կամ կանխավճարների գծով.

բ) կատարված աշխատանքների ուսումնասիրությունը.

գ) ծառայությունների գործարքի կամ պայմանագրի աշխատանքների ֆիզիկական ավարտվածության աստիճանը:

Երբ կառուցման պայմանագրի արդյունքը չի կարող արժանահավատորեն գնահատվել՝

ա) հասույթ ճանաչվում է միայն պայմանագրի փաստացի կրած այն ծախսումների չափով, որոնք հավանական է, որ կփոխհատուցվեն, և՝

բ) պայմանագրի ծախսումները ճանաչվում են որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում կատարվել են:

Երբ հավանական է, որ կառուցման պայմանագրի գծով պայմանագրի ծախսումների հանագումարը կգերազանցի պայմանագրի հասույթի հանրագումարը, ակնկալվող վնասը, համապատասխան անբարենպաստ պայմանագրի պահուստի հետ միասին, ճանաչվում է որպես ծախս:

Տոկոս

Տոկոսները ճանաչվում են՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը:

4.14. Շնորհներ

Ճանաչում

ա) շնորհը, որը ստացողի համար չի սահմանում որոշակի ապագա պայմանների կատարում, ճանաչվում է եկամտում, երբ շնորհի գծով մուտքերը ստացման ենթակա են:

բ) շնորհը, որը ստացողի համար սահմանում է որոշակի ապագա պայմանների կատարում, ճանաչվում է եկամտում միայն, երբ պայմանների կատարումը բավարարվում է:

գ) ստացված շնորհները, նախքան հասույթի ճանաչման չափանիշները բավարարելը, ճանաչվում են որպես պարտավորություն:

Չափում

Շնորհները չափվում են ստացված կամ ստացվելիք ակտիվի իրական արժեքով:

4.15. Փոխառության ծախսումներ

Ճանաչում

Փոխառության ծախսումները ճանաչվում են որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում կատարվում (հաշվեգրվում) են:

4.16. Արտարժույթի փոխանակման փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքներ

Ֆունկցիոնալ արժույթ

Ֆունկցիոնալ արժույթը որոշելիս Խումբը հաշվի է առնում ստորև նշված գործոնները՝

- ա) արժույթը՝
  - որը հիմնականում ազդում է ապրանքների և ծառայությունների վաճառքի գների վրա (հաճախ այն արժույթը, որով իր ապրանքների և ծառայությունների վաճառքի գները սահմանվում և հաշվարկները կատարվում են). և
  - այն երկրի արժույթը, որի մրցակցային գործոններն ու կանոններն են հիմնականում որոշում իր ապրանքների և ծառայությունների վաճառքի գները:
- բ) արժույթ, որը հիմնականում ազդում է ապրանքների մատակարարման կամ ծառայությունների մատուցման համար անհրաժեշտ աշխատուժի, նյութական և այլ ծախսումների վրա (նշվածը հաճախ այն արժույթն է, որով նման ծախսումները սահմանվում և կատարվում են):

Խմբի ֆունկցիոնալ արժույթը ՀՀ դրամն է:

Սկզբնական ճանաչում

Արտարժույթով գործառնությունը սկզբնապես ճանաչման պահին հաշվառվում է ֆունկցիոնալ արժույթով՝ արտարժույթի գումարի նկատմամբ կիրառելով ֆունկցիոնալ արժույթի և արտարժույթի միջև գործառնության ամսաթվի դրությամբ սփռոթ փոխանակման փոխարժեքը:

Հաջորդող հաշվետու ժամանակաշրջանների վերջի դրությամբ տեղեկատվության ներկայացում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին՝

- ա) արտարժույթով դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով փակման փոխարժեքը:
- բ) սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում (ներկայացվում) են գործառնության ամսաթվի փոխանակման փոխարժեքով և

զ) իրական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում (ներկայացվում) են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխանակման փոխարժեքով:

Փոխարժեքային տարբերությունների ճանաչում

Փոխարժեքային տարբերությունները, որոնք առաջանում են դրամային հոդվածների մարման արդյունքում, կամ երբ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են մի փոխարժեքով, որը տարբերվում է տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանում դրանց սկզբնապես ճանաչման կամ նախորդ ֆինանսական հաշվետվություններում վերահաշվարկման փոխարժեքից, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում այն ժամանակաշրջանում, որում դրանք առաջացել են:

4.17. Շահութահարկ

Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար ընթացիկ հարկային պարտավորությունները (ակտիվները) չափվում են այն գումարով, որն ակնկալվում է, որ կվճարվի բյուջե (կփոխհատուցվի բյուջեից)՝ կիրառելով հարկերի դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնք ակնկալվում է, որ կիրառման մեջ կլինեն ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Այլ տեղեկատվության բացակայության դեպքում Խումբը կիրառում է 18% դրույք՝ հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների և օգտագործվող նվազեցվող (հանվող) ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չեն գեղջվում (դիսկոնտավորվում):

Հետաձգված հարկային ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ստուգվում (վերանայվում) է: Խումբը նվազեցնում է հետաձգված հարկային ակտիվի հաշվեկշռային արժեքն այն չափով, որքանով որ այլևս հավանական չէ, որ կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել: Ցանկացած այդպիսի նվազեցում վերականգնվում է այն չափով, որքանով որ հավանական է դառնում բավարար հարկվող շահույթի ստացումը:

Եկամուտ կամ ծախս ներկայացում

Ընթացիկ և հետաձգված հարկերը պետք է ճանաչվեն որպես եկամուտ կամ ծախս և ներառվեն տվյալ ժամանակաշրջանի շահույթի կամ վնասի մեջ, բացառությամբ հարկի այն մասի, որոնք վերաբերում են այն հոդվածներին, որոնք, նույն կամ տարբեր ժամանակաշրջանում, ճանաչված են՝

ա) այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում՝ պետք է ճանաչվեն այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում.

բ) ուղղակիորեն սեփական կապիտալում՝ պետք է ճանաչվեն ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Խումբը շահույթ կամ վնասի, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի և սեփական կապիտալի հոդվածները ներկայացնում է՝ հանելով համապատասխան հարկային հետևանքները:

Հաշվանցում

Խումբը ընթացիկ հարկային ակտիվները և ընթացիկ հարկային պարտավորությունները հաշվանցում է այն և միայն այն դեպքում, եթե՝

ա) ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, և՝

բ) մտադիր է՝ կամ հաշվարկն իրականացնել (ակտիվը կամ պարտավորությունը մարել) գուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

Խումբը հետաձգված հարկային ակտիվը և հետաձգված հարկային պարտավորությունը հաշվանցում է այն և միայն այն դեպքում, եթե՝

ա) ունի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք հաշվանցելու հետաձգված հարկային ակտիվները հարկային պարտավորությունների դիմաց, և՝

բ) հետաձգված հարկային ակտիվը և հետաձգված հարկային պարտավորությունը վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից՝

I. նույն հարկատուից (հարկվող միավորից), կամ՝

II. տարբեր հարկատուներից, որոնք մտադիր են կամ մարել ընթացիկ հարկային պարտավորությունները և ակտիվները գուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվները և մարել պարտավորությունները միաժամանակ՝

յուրաքանչյուր ապագա ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում ակնկալվում է հետաձգված հարկային

պարտավորությունների և ակտիվների զգալի գումարների մարում կամ փոխհատուցում:

4.18. Սխալներ

Խումբը ուղղում է նախորդող ժամանակաշրջանի էական սխալները հետընթաց (բացառությամբ երբ անիրագործելի է կոնկրետ ժամանակաշրջանի վրա սխալի հետևանքների կամ դրա կուտակային հետևանքների որոշումը) դրանց հայտնաբերումից հետո հրապարակման համար հաստատված առաջին ֆինանսական հաշվետվությունների փաթեթում՝

ա) վերահաշվարկելով ներկայացված այն նախորդող ժամանակաշրջանի (ժամանակաշրջանների) համեմատելի գումարները, որոնցում տեղի է ունեցել սխալը, կամ

բ) եթե սխալը տեղի է ունեցել նախքան մինչև ներկայացված ամենավաղ ժամանակաշրջանը, ապա ակտիվների, պարտավորությունների և սեփական կապիտալի սկզբնական մնացորդները վերահաշվարկելով ներկայացված նախորդող ամենավաղ ժամանակաշրջանի համար:

4.19. Հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում փոփոխություններ

Հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում փոփոխության հետևանքը, բացառությամբ ստորև շարադրվածի, ճանաչվում է առաջընթաց՝ արտացոլվելով շահույթի կամ վնասի մեջ՝

ա) փոփոխման ժամանակաշրջանում, եթե փոփոխությունն ազդում է միայն տվյալ ժամանակաշրջանի վրա, կամ

բ) փոփոխման ժամանակաշրջանում և հետագա ժամանակաշրջաններում, եթե փոփոխությունը երկուսի վրա էլ ազդում է:

Այնքանով, որքանով հաշվապահական հաշվառման գնահատման փոփոխությունն առաջացնում է ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություն կամ առնչվում է սեփական կապիտալի որևէ հոդվածի հետ, այն ճանաչվում է համապատասխան ակտիվի, պարտավորության կամ սեփական կապիտալի հոդվածի հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտման միջոցով՝ փոփոխության ժամանակաշրջանում:

Այն դեպքերում, երբ դժվար է տարբերակել հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունը հաշվապահական հաշվառման գնահատման փոփոխությունից, այն դիտվում է որպես հաշվառման գնահատման փոփոխություն՝ համապատասխան բացահայտմամբ:

4.20. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում փոփոխություններ

Խումբը փոփոխում է հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը միայն այն դեպքում, եթե այդ փոփոխությունը՝

ա) պահանջվում է ՓՄԿ-ների ՖՀՄՄ-ով, կամ

բ) հանգեցնում է ֆինանսական հաշվետվություններում Խմբի ֆինանսական վիճակի, ֆինանսական արդյունքների և դրամական հոսքերի վրա գործառնությունների, այլ դեպքերի և իրադարձությունների ազդեցության վերաբերյալ առավել արժանահավատ և տեղին (ռելևանտ) տեղեկատվության ներկայացմանը:

Եթե Խումբը հաշվապահական հաշվառման նոր քաղաքականությունը կիրառում է հետընթաց, ապա հաշվապահական հաշվառման նոր քաղաքականությունը կիրառում է նախորդող ժամանակաշրջանների

համադրելի տեղեկատվության նկատմամբ՝ հետ գնալով այնքան ժամանակաշրջան, որքան քաղաքականության հետընթաց կիրառումը իրագործելի է: Հետընթաց կիրառությունը նախորդող ժամանակաշրջանի նկատմամբ իրագործելի չէ, քանի դեռ հնարավոր չէ որոշել այդ ժամանակաշրջանի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության սկզբնական և վերջնական մնացորդների կուտակային հետևանքը: Ճշգրտման հանրագումարը, որը վերաբերում է ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված ժամանակաշրջաններին նախորդող ժամանակաշրջաններին, վերագրվում է ամենավաղ ժամանակաշրջանում ներկայացված սեփական կապիտալի յուրաքանչյուր ազդեցություն կրած բաղադրիչի սկզբնական մնացորդին: Սովորաբար, ճշգրտումը վերագրվում է չբաշխված շահույթին: Այնուամենայնիվ, ճշգրտումը կարող է վերագրվել սեփական կապիտալի մեկ այլ բաղադրիչի:

Երբ Խմբի համար անիրագործելի է հաշվապահական հաշվառման նոր քաղաքականությունը կիրառել հետընթաց՝ բոլոր նախորդող ժամանակաշրջանների նկատմամբ նոր քաղաքականության կիրառման կուտակային հետևանքը որոշելու անկարողության պատճառով, ապա Խումբը նոր քաղաքականությունը կիրառում է առաջընթաց՝ հնարավոր ամենավաղ ժամանակաշրջանից սկսած: Այդ դեպքում Խումբը հաշվի չի առնում ակտիվների, պարտավորությունների և սեփական կապիտալի՝ մինչ այդ ամսաթիվն առաջացող կուտակային ճշգրտման բաժինը: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություն թույլատրվում է, եթե նույնիսկ հնարավոր չէ այդ քաղաքականությունը առաջընթաց կիրառել ցանկացած նախորդող ժամանակաշրջանի համար:

4.21. Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Խումբը ճշգրտում է իր ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարները՝ հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցած ճշգրտող դեպքերն արտացոլելու նպատակով:

Խումբը չի ճշգրտում իր ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարները՝ հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցած չճշգրտող դեպքերն արտացոլելու նպատակով:

Եթե շահաբաժինները առաջադրվում կամ հայտարարվում են հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո, Խումբը չի ճանաչում այդ շահաբաժինները որպես պարտավորություն՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ:

5. Հաշվապահական կարևոր դատողությունները և գնահատման անորոշության հիմնական աղբյուրները

ՓՄԿ-ների ՖՀՄՄ-ին համապատասխան համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների կազմումը ղեկավարությունից պահանջում է կատարել դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք նշանակալի ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա: Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները վերանայվում են:

Անընդհատության հիմունք. Ղեկավարությունը պատրաստել է սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները անընդհատության հիմունքի հիման վրա: Ղեկավարության այս դատողությունները հիմնված են Խմբի ֆինանսական վիճակի, ընթացիկ պլանների, շահութաբերության և ֆինանսական ռեսուրսների մատչելիության, ինչպես նաև Խմբի ապագա գործունեության նկատմամբ մակրոտնտեսական վերջին փոփոխությունների ազդեցության վերլուծության հիման վրա:

Հասույթի ճանաչում (ծանոթ. 19). Կառուցապատման շինարարական աշխատանքների գծով կատարման պարտականությունները կատարվում են և հասույթը ճանաչվում է ժամանակի տվյալ պահին, պայմանագրով սահմանված աշխատանքների ավարտին՝ բնակարանների հանձման ժամանակ:

Օգտակար ծառայություն (ծանոթ. 7). Շենքերի օգտակար ծառայությունը գնահատվել է՝ հաշվի առնելով ենթադրվող օգտագործելիությունը: Օգտակար ծառայության մեծ ժամկետը, ապագա գործունեության նկատմամբ մակրոտնտեսական փոփոխությունները, շուկայի փոփոխությունները կարող են ազդեցություն թողնել գնահատումների վրա:

**«Երևանի պետական համալսարանի շրջանավարտների միավորում» ՀԿ
համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

6. Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն՝ ըստ Խմբի

31.12.2021թ.

Մ000 դրամ

	Համախմբ- ված	այդ թվում		
		ԵՊՀ շրջա- նավարտ- ների միա- վորում ՀԿ	Նյութերն ՄՊԸ	Շրջանա- վարտ ՄՊԸ
Ակտիվ				
Ներդրումներ դուստր ընկերությունում	-	18,950	-	-
Հիմնական միջոցներ	228,508	201,426	27,019	63
Ոչ նյութական ակտիվներ	1,793	1,599	194	-
Հետաձգված հարկային ակտիվ	366	366	-	-
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ	230,667	222,341	27,213	63
Պաշարներ	17,371,465	17,363,648	7,817	-
Կանխավճարներ պաշարների և ծառայ-ների համար	3,358,060	3,355,786	2,274	-
Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր	180,570	120,545	64,025	-
Շահութահարկի գծով ընթացիկ հարկային ակտիվ	57,159	57,159	-	-
Այլ ընթացիկ հարկային ակտիվներ	2,629,335	2,629,326	6	3
Դրամական միջոցներ	2,634,100	2,621,077	13,023	-
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ	26,230,688	26,147,540	87,145	3
Ընդամենը ակտիվներ	26,461,355	26,369,881	114,358	66
Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ				
Կանոնադրական կապիտալ	-	-	18,900	50
Զբաղիված շահույթ (վնաս)	1,240,943	1,464,120	(223,194)	17
Ընդամենը սեփական կապիտալ	1,240,943	1,464,120	(204,294)	67
Վարկեր	261,712	261,712	-	-
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ	261,712	261,712	-	-
Վարկեր	102,693	102,693	-	-
Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր	206,267	1,767	208,500	-
Կանխավճար բնակարանաշինության ծրագրի գծով	24,635,572	24,534,620	100,952	-
Այլ ընթացիկ հարկային պարտավորություններ	7,478	2,162	5,316	-
Աշխատավարձի և այլ կարճ.հատուց-ի գծով պարտ-թյուն	6,691	2,807	3,884	-
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ	24,958,701	24,644,049	318,652	-
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ	26,461,356	26,369,881	114,358	67

**«Երևանի պետական համալսարանի շրջանավարտների միավորում» ՀԿ
համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն՝ ըստ Խմբի

31.12.2020թ.

ՕՊՈ զրամ

	Համախմբ- ված	այդ թվում		
		ԵՊՀ շրջա- նավարտ- ների միա- վորում ՀԿ	Ելույթներն ՄՊԸ	Շրջանա- վարտ ՄՊԸ
Ակտիվ				
Ներդրումներ դուստր ընկերությունում	-	18,950	-	-
Հիմնական միջոցներ	233,958	214,339	19,556	63
Ոչ նյութական ակտիվներ	2,148	1,663	485	
Կանխավճարներ ոչ ընթացիկ ակտիվների համար	-	-	-	-
Հետաձգված հարկային ակտիվ	409	409	-	-
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ	236,515	235,361	20,041	63
Պաշարներ	13,312,190	13,301,735	10,455	-
Կանխավճարներ պաշարների և ծառայ-ների համար	2,168,081	2,166,675	1,407	-
Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր	87,006	44,735	42,271	-
Շահութահարկի գծով ընթացիկ հարկային ակտիվ	163,866	163,867	-	-
Այլ ընթացիկ հարկային ակտիվներ	1,902,392	1,902,389	-	3
Դրամական միջոցներ	5,493,320	5,473,233	20,087	
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ	23,126,855	23,052,632	74,220	3
Ընդամենը ակտիվներ	23,363,370	23,287,994	94,260	66
Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ				
Կանոնադրական կապիտալ	-	-	18,900	50
Զբաղիված շահույթ (վնաս)	511,557	715,387	(203,847)	17
Ընդամենը սեփական կապիտալ	511,557	715,387	(184,947)	67
Վարկեր	348,950	348,950	-	-
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ	348,950	348,950	-	-
Վարկեր	54,839	54,839	-	-
Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր	219,237	853	218,384	-
Կանխավճար բնակարանաշինության ծրագրի գծով	22,214,848	22,162,273	52,574	-
Այլ ընթացիկ հարկային պարտավորություններ	6,300	3,417	2,883	-
Աշխատավարձի և այլ կարճ.հատուց-ի գծով պարտ-թյուն	4,639	2,274	2,366	-
Այլ պարտավորություններ	3,000	-	3,000	-
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ	22,502,863	22,223,657	279,208	-
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ	23,363,370	23,287,994	94,261	67

7. Հիմնական միջոցներ

<i>Օ00 դրամ</i>	<i>Շենքեր</i>	<i>Կառուցվածքներ</i>	<i>Մեքենաներ սարքավորումներ</i>	<i>Տրանսպորտային միջոցներ</i>	<i>Արտադրատեսակական գույք</i>	<i>Հողամաս</i>	<i>Ընդամենը</i>
Սկզբնական արժեք							
31.12.2019թ.	202,501	-	10,895	12,773	9,285	14,230	249,684
Ձեռք բերում	-	1,583	2,648	-	524	-	4,755
Դուրս գրում	-	-	-	-	-	-	-
31.12.2020թ.	202,501	1,583	13,543	12,773	9,809	14,230	254,439
Ձեռք բերում	-	-	10,158	-	593	-	10,751
Դուրս գրում	-	-	-	-	-	-	-
31.12.2021թ.	202,501	1,583	23,701	12,773	10,402	14,230	265,190
Կուտակված մաշվածություն							
31.12.2019թ.	-	-	3,135	996	991	-	5,122
Տարեկան մաշվածություն	10,152	24	2,317	1,597	1,269	-	15,359
Դուրս գրում	-	-	-	-	-	-	-
31.12.2020թ.	10,152	24	5,452	2,593	2,260	-	20,481
Տարեկան մաշվածություն	10,125	79	3,074	1,597	1,326	-	16,201
Դուրս գրում	-	-	-	-	-	-	-
31.12.2021թ.	20,277	103	8,526	4,190	3,586	-	36,682
Հաշվեկշռային արժեք							
31.12.2020թ.	192,349	1,559	8,091	10,180	7,549	14,230	233,958
31.12.2021թ.	182,224	1,480	15,175	8,583	6,816	14,230	228,508

Մաշվածություն

<i>Օ00 դրամ</i>	2021	2020
Ընդամենը, այդ թվում՝	16,201	15,359
• արտադրական նշանակության	7,147	5,954
• վարչական նշանակության	9,054	9,405

Գրավադրում

Հիմնական միջոցների սեփականության իրավունքի սահմանափակումներ չկան:

Այլ

Հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում փոփոխություններ եղել են:

Հիմնական միջոցների ձեռք բերման պայմանագրային հանձնառություններ չկան:

Ժամանակավոր պարապուրդի մեջ գտնվող հիմնական միջոցներ չկան:

Դեռևս օգտագործման մեջ գտնվող, սակայն լրիվ մաշված հիմնական միջոցների համախառն հաշվեկշռային արժեքը 31.12.2021թ-ին կազմում է 3,539 հազար դրամ (31.12.2020թ-ին՝ 3,104 հազար դրամ):

8. Ոչ նյութական ակտիվներ

<i>Միավորում</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2021թ.</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2020թ.</i>
Ընդամենը, այդ թվում՝	1,793	2,148
• հաշվապահական ծրագիր	705	793
• լիցենզիաներ և այլ	1,088	1,355

9. Պաշարներ

<i>Միավորում</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2021թ.</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2020թ.</i>
Ընդամենը, այդ թվում՝	17,371,465	13,312,190
• բնակարանաշինության ծրագրի գծով անավարտ արտադրություն	17,166,783	13,069,257
• արտադրանք	195,872	230,519
• ապրանքներ	2,775	3,270
• լողավազանի պարագաներ և այլ նյութեր	5,369	8,619
• վառելիք	666	525

2021թ. որպես ծախս ճանաչված պաշարների հաշվեկշռային արժեքը կազմել է 4,591,827 հազար դրամ (2020թ.-ին՝ 1,046,773 հազար դրամ):

10. Կանխավճարներ պաշարների և ծառայությունների համար

<i>Միավորում</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2021թ.</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2020թ.</i>
Ընդամենը, այդ թվում՝	3,358,060	2,168,081
• բնակարանաշինության ծրագրի համար	2,006,848	1,999,362
• նյութերի ձեռքբերման համար	1,760	673
• ծառայությունների ձեռքբերման համար	1,349,452	168,046

11. Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր

<i>Միավորում</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2021թ.</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2020թ.</i>
Ընդամենը, այդ թվում՝	180,570	87,006
• տարածքների (բնակարանների) վաճառքից	116,127	44,323
• գործառնական վարձակալությունից	551	501
• ծառայությունների մատուցումից	63,892	42,180

12. Դրամական միջոցներ

Ընդամենը, այդ թվում՝	Մնացորդ 31.12.2021թ.			Մնացորդ 31.12.2020թ.		
	<i>ԱՄՆ</i>		<i>Միավորում</i>	<i>ԱՄՆ</i>		<i>Միավորում</i>
	<i>դոլար</i>	<i>Բուրջի</i>		<i>դոլար</i>	<i>Բուրջի</i>	
	-	-	2,634,100	-	-	5,493,320
• դրամարկղում	-	-	2,677	-	-	2,588
• բանկում՝ արժույթով	-	-	2,630,795	-	-	5,490,056
• բանկում՝ արտարժույթով	1,293	-	628	1,293	-	676

Գրավադրում

Վարկային պայմանագրով և համաձայնագրերով վարկառուի կողմից ստանձնած պարտավորությունների կատարման ապահովում են հանդիսանում Արարատքանի ԲԲԸ-ում Կազմակերպության ունեցած բանկային հաշիվների շրջանառությունների միջին տարեկան շարժը՝ ինչը վարկային պայմանագրի գործողության ողջ ժամանակաշրջանում չպետք է պակաս լինի 150,000,000 ՀՀ դրամից (Ծանոթ. 14):

13. Մեփական կապիտալ

Մեփական կապիտալը (գուտ ակտիվները) ձևավորված է կուտակված շահույթից (վնասից):

Կուտակված շահույթ (վնաս)

Այս հոդվածում ներառվել են

- նախորդ տարիների կուտակված շահույթը՝ 511,557 հազար դրամ, և
- հաշվետու տարվա գուտ շահույթը՝ 729,386 հազար դրամ:

14. Վարկեր

‘000 դրամ	Տոկոսա- դրույք	Մարման ժամկետ	Մնացորդ 31.12.2021թ.			Մնացորդ 31.12.2020թ.		
			Ընդամենը	ոչ ընթացիկ	ընթացիկ	Ընդամենը	ոչ ընթացիկ	ընթացիկ
Ընդամենը, այդ թվում՝			364,405	261,712	102,693	403,789	348,950	54,839
ՀՀ դրամով վարկ	11%	02-06-25	180,706	130,856	49,850	200,000	175,069	24,931
ՀՀ դրամով վարկ	11%	16-09-25	180,706	130,856	49,850	200,000	173,881	26,119
Հաշվեգրված տոկոսներ			2,993	-	2,993	3,789	-	3,789

Գրավադրում

Վարկային պայմանագրով և համաձայնագրերով վարկառուի կողմից ստանձնած պարտավորությունների կատարման ապահովում են հանդիսանում.

- Կազմակերպության գլխավոր գործընկեր հանդիսացող կապալառու ընկերությանը՝ Էյ Դի Էյ Թեք ՍՊԸ-ին սեփականության իրավունքով պատկանող ք. Երևան, Պարույր Սևակի 8/3 հասցեում գտնվող մարզաառողջարանային համալիրը՝ 3,906.95 քմ ընդհանուր մակերեսով և հողամասը՝ 0.2324 հա ընդհանուր մակերեսով, գնահատված 1,127,700 հազար դրամ արժեքով:
- Արարատքանի ԲԲԸ-ում Կազմակերպության ունեցած բանկային հաշիվների շրջանառությունների միջին տարեկան շարժը՝ ինչը վարկային պայմանագրի գործողության ողջ ժամանակաշրջանում չպետք է պակաս լինի 150,000,000 ՀՀ դրամից (Ծանոթ. 12):

15. Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր

‘000 դրամ	Մնացորդ 31.12.2021թ.	Մնացորդ 31.12.2020թ.
Ընդամենը, այդ թվում՝	206,267	219,237
• նյութերի ձեռքբերումից	4,026	5,000
• ծառայությունների ձեռքբերումից	202,241	214,237

Առևտրական կրեդիտորական պարտքերը տոկոսային չեն և, որպես կանոն, մարվում են 30 օրվա ընթացքում:

16. Կանխավճար բնակարանաշինության ծրագրի և ծառայությունների գծով

Մ000 դրամ

	<i>Մնացորդ 31.12.2021թ.</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2020թ.</i>
Ընդամենը, այդ թվում՝	24,635,572	22,214,848
• ք. Երևան, Սևակի 8 հասցեի շենքի գծով	-	8,300
• ք. Երևան, Սևակի 8/3 հասցեի շենքի գծով	-	5,317,265
• ք. Երևան, Մոնթե Մելքոնյան 44 (Վերածնունդ) հասցեի շենքի գծով	23,711,810	16,805,705
• ք. Երևան, Մոնթե Մելքոնյան 44 (Ռենեսանս) հասցեի շենքի գծով	822,809	31,003
• Մարզասրահի ծառայությունների օգտվելու գծով	100,953	52,575

17. Այլ ընթացիկ հարկային պարտավորություններ

Մ000 դրամ

	<i>Մնացորդ 31.12.2021թ.</i>		<i>Մնացորդ 31.12.2020թ.</i>	
	<i>կանխավճար</i>	<i>պարտա- վորություն</i>	<i>կանխավճար</i>	<i>պարտա- վորություն</i>
Ընդամենը, այդ թվում՝	2,629,335	7,478	1,902,392	6,300
• ԱԱՀ	2,620,380	-	1,888,286	-
• եկամտային հարկ	7,650	5,044	11,449	2,311
• պարտադիր սոց. ապահով.	1,296	-	2,021	510
• գույքահարկ	-	1,947	-	3,423
• հողի հարկ	6	-	636	5
• դրոշմանիշային վճար	-	487	-	51

18. Աշխատավարձի և այլ կարճաժամկետ հատուցումների գծով պարտավորություններ

Մ000 դրամ

	<i>Մնացորդ 31.12.2021թ.</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2020թ.</i>
Ընդամենը, այդ թվում՝	6,691	4,639
• աշխատավարձի գծով	4,658	2,362
• կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների գծով	2,033	2,227

19. Հասույթ գնորդների հետ պայմանագրերից

19.1 Բնակարանաշինություն

Հասույթի ուղղություններ

Իրականացվել է ք. Երևան, Պ. Սևակի 8/3 հասցեում (Զեյթուն 3 ծրագիր), ք. Երևան, Մոնթե Մելքոնյան 44 հասցեում (Վերածնունդ ե/ա ծրագիր) բազմաբնակարան շենքերի կառուցապատում և վաճառք:

Մ000 դրամ

	<i>2021թ.</i>			<i>2020թ.</i>		
	<i>Հասույթ</i>	<i>Ինքնարժեք</i>	<i>Շահույթ</i>	<i>Հասույթ</i>	<i>Ինքնարժեք</i>	<i>Շահույթ</i>
Ընդամենը, այդ թվում՝	5,486,885	(4,675,052)	811,833	1,192,653	(1,064,132)	128,521
• արտադրանքի վաճառքից	5,486,885	(4,675,052)	811,833	1,192,653	(1,064,132)	128,521

«Երևանի պետական համալսարանի շրջանավարտների միավորում» ՀԿ համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հասույթի մանրամասնեցում

Ապրանքի (ծառայության) տեսակ	Տարածաշրջան	Գնորդի տեսակ	Պայմանագրի տեսակ	Պայմանագրի տևողություն	Ապրանքի (ծառայության) փոխանցման ժամկետ	Հասույթ
Վաճառված արտադրանքից	ՀՀ	ոչ պետական հատվածի շահառուներ	հաստատուն գնով կնքված պայմանագիր	երկարաժամկետ պայմանագիր	ժամանակի որոշակի պահին գնորդին հանձնված բնակարան	5,486,885

Բնակարանաշինության ծրագրի պայմանագրերի գծով մնացորդներ

000 դրամ	2021	2020
<ul style="list-style-type: none"> պայմանագրի գծով դեբիտորական պարտքեր պայմանագրի գծով պարտավորություններ 	120,545 24,534,620	44,735 22,162,273

Կատարման պարտականություններ, հասույթի ճանաչման քաղաքականություն

Անվանումը	Կատարման պարտականության բնույթը և վճարման ժամկետը	Հասույթի ճանաչման քաղաքականությունը
Բնակարանաշինության ծրագրով բնակարանների վաճառք	Իրականացվում է կառուցված բազմաբնակարան շենքերի վաճառք: Վճարման ժամկետը սահմանվում է պայմանագրերով:	Շահառուն բնակարանը ստանում է պայմանագրով նախատեսված կարգով փաստագրման ավարտական ակտով շենքի շահագործման հանձնումից հետո՝ հանձնմանը նորման ալտի հիման վրա և սեփականության իրավունքի պետական գրանցման վկայականով:

19.2 Այլ վաճառքներ

Հասույթի ուղղություններ

Այլ վաճառքները հիմնականում մարգաստորջարանային ծառայությունների մատուցումից և հանրային սնունդի կազմակերպումից են:

000 դրամ	2021թ.			2020թ.		
	Հասույթ	Ինքնարժեք	Շահույթ	Հասույթ	Ինքնարժեք	Շահույթ
Ընդամենը, այդ թվում՝	363,602	(322,216)	41,386	195,292	(204,285)	(8,993)
<ul style="list-style-type: none"> ծառայությունների մատուցումից 	363,602	(322,216)	41,386	195,292	(204,285)	(8,993)

Հասույթի մանրամասնեցում

Ապրանքի (ծառայության) տեսակ	Տարածաշրջան	Գնորդի տեսակ	Պայմանագրի տեսակ	Պայմանագրի տևողություն	Ապրանքի (ծառայության) փոխանցման ժամկետ	Հասույթ
Մարգաստորջարանային	ՀՀ	ոչ պետական հատվածի	հաստատուն գնով կնքված պայմանագիր	կարճաժամկետ պայմանագիր	ժամանակի ընթացքում մատուցված	335,828

**«Երևանի պետական համալսարանի շրջանավարտների միավորում» ՀԿ
համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

ճառայու- թյունների մատու- ցում	պատվի- թատու	ճառայություններ				
Հանրային սնունդի կազմակեր պում	ՀՀ	ոչ պետա- կան հատ- վածի գնորդներ	-	-	Ժամանակի որոշակի պահին հաճախորդին փոխանցված արտադրանք	16,024
Ապրանքի վաճառք	ՀՀ	ոչ պետա- կան հատ- վածի գնորդներ	-	-	Ժամանակի որոշակի պահին հաճախորդին փոխանցված արտադրանք	14,666

Մարգաստողարանային ճառայությունների պայմանագրերի գծով մնացորդներ

<i>Օ00 դրամ</i>	2021	2020
• պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքեր	64,025	42,271
• պայմանագրի գծով պարտավորություններ	100,953	52,574

Կատարման պարտականություններ, հասույթի ճանաչման քաղաքականություն

<i>Անվանումը</i>	<i>Կատարման պարտականության բնույթը և վճարման ժամկետը</i>	<i>Հասույթի ճանաչման քաղաքականությունը</i>
Մարգաստողարանային ճառայությունների մատուցում	Իրականացվում է մարգա- ստողարանային ճառայու- թյուններ: Վճարման ժամկետը սահմանվում է պայմանագրերով:	Շահառուն ճառայությունը ստանում է բաժանորդային պայմանագրով նախատեսված կարգով՝ հաճախումների հիման վրա :

20. Այլ եկամուտներ (ծախսեր)

<i>Օ00 դրամ</i>	2021	2020
Այլ եկամուտներ (օգուտներ) ընդամենը, այդ թվում՝	6,579	6,783
• գործառնական վարձակալությունից	5,033	5,367
• վնասի փոխհատուցումից	1,500	1,100
• կրեդիտորական պարքտի դուրսգրումից	46	316
Օ00 դրամ	2021	2020
Այլ ծախսեր (վնասներ) ընդամենը, այդ թվում՝	(79,478)	(31,332)
• անհատույց տրված ակտիվներից	(73,765)	(17,350)
• ծրագրային և այլ ծախսեր	(5,713)	(13,982)

21. Ֆինանսական եկամուտներ (ծախսեր)

Ֆինանսական եկամուտը Խմբի հաշվարկային հաշվում յուրաքանչյուր ամսվա վերջին մնացորդային գումարների վրա հաշվարկված տոկոսն է, իսկ ֆինանսական ծախսը՝ վարկային գծի տոկոսները:

**«Երևանի պետական համալսարանի շրջանավարտների միավորում» ՀԿ
համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

<i>Մ000 դրամ</i>	2021	2020
Ֆինանսական եկամուտներ ընդամենը, այդ թվում՝	305,415	295,458
• տոկոսային եկամուտներ	305,415	295,458

<i>Մ000 դրամ</i>	2021	2020
Ֆինանսական ծախսեր ընդամենը, այդ թվում՝	(39,986)	(14,836)
• վարկային գծի տոկոսներ	(39,986)	(14,836)

22. Շահութահարկ

Շահութահարկի դրույքաչափը 2021թ. 18% է (2020թ.-ին՝ 18%):

<i>Մ000 դրամ</i>	2021	2020
• շահույթ (վնասում) ճանաչված շահութահարկի գումար, այդ թվում՝	(196,753)	(63,890)
○ ընթացիկ հարկի գծով	(196,710)	(63,980)
○ հետաձգված հարկի գծով	(43)	90
• ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված շահութահարկի գումար	-	-

Հարկի գործող միջին դրույքի և հարկի կիրառվող դրույքի թվային համադրում

<i>Մ000 դրամ</i>	2021	2020
Հարկի գործող միջին դրույքի և հարկի կիրառվող դրույքի թվային համադրում		
Հարկի կիրառվող դրույք	18%	18%
Շահույթը մինչև հարկումը	926,139	251,903
Չնվազեցվող ծախսեր/չհարկվող եկամուտներ	166,194	103,541
Հարկվող շահույթը	1,092,333	355,444
Ընթացիկ հարկ	196,710	63,980
Հարկի գործող միջին դրույքը	21,2%	25.4%

Ընթացիկ հարկի գծով սեփական կապիտալին դեբետագրված կամ կրեդիտագրված հոդվածներ չկան:
Չկան հարկի գծով ծախս (վոխհատուցում), որը վերաբերում է հաշվետու տարում ճանաչված արտասովոր հոդվածներին:

Ճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

<i>Մ000 դրամ</i>	Ծանոթ.	(+) Հարկվող ժամանակավոր տարբերություն	(-) Նվազեցվող (հանվող) ժամանակավոր տարբերություն
		2021	2020
Աշխատավարձի և այլ կարճ.հատուցումների գծով պարտավորություններ	18	(2,033)	(2,274)
Ընդամենը		(2,033)	(2,274)
Հարկի դրույքը		18%	18%
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ		366	409

**«Երևանի պետական համալսարանի շրջանավարտների միավորում» ՀԿ
համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

«Աշխատավարձի և այլ կարճաժամկետ հատուցումների գծով պարտավորություն» հոդվածում ժամանակավոր տարբերությունը առաջացել է աշխատակիցների կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների գծով:

Չկան որևէ նվազեցվող (հանվող) ժամանակավոր տարբերություններ, չօգտագործված հարկային վնասներ և չօգտագործված հարկային զեղչեր, որոնց համար ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չի ձևանշվել որևէ հետաձգված հարկային ակտիվ:

23. Ծահույթում կամ վնասում ձևանշված ծախսերի բաժանումը (վերլուծումը)՝ ծախսերի ըստ բնույթի դասակարգմամբ

<i>ՕՊՈ ղրամ</i>	<i>Ծանոթ.</i>	<i>2021</i>	<i>2020</i>
Բնակարանաշինության ծրագրից հասույթ	19	5,486,885	1,192,653
Այլ վաճառքներից հասույթ	19	363,602	195,292
Այլ եկամուտներ	20	6,579	6,783
Բնակարանաշինության գծով ծախսեր/պաշարների փոփոխություններ/ Օգտագործված հումք և նյութեր	19, 9	(4,563,373)	(1,025,972)
Աշխատավարձ և կարճ. այլ հատուցումներ	18	(296,005)	(207,459)
ՀՄ-ների մաշվածություն	7	(16,201)	(15,359)
ՈՆԱ-ների ամորտիզացիա	8	(354)	(178)
Գործառնական այլ ծախսեր		(291,924)	(153,746)
Գործառնական շահույթ (վնաս)		660,755	(28,787)
Ֆինանսական եկամուտներ	21	305,415	295,457
Ֆինանսական ծախսեր	21	(39,986)	(14,836)
Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ (վնաս)		(45)	69
Ծահույթ մինչև հարկումը		926,139	251,903
Ծահույթահարկի գծով ծախս (եկամուտ)	22	(196,753)	(63,890)
Զուտ շահույթ		729,386	188,013

24. Իրական արժեք. ֆինանսական ռիսկերի կառավարման նպատակներն ու քաղաքականությունը

Իրական արժեք

Հիմնական ֆինանսական ակտիվներն են առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքերը, դրամական միջոցները, իսկ ֆինանսական պարտավորությունները՝ վարկերը, վարձակալության գծով պարտավորությունները, առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը: Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով և դրանց գնահատված իրական արժեքները մոտավորապես համապատասխանում են հաշվեկշռային արժեքներին:

Ֆինանսական ռիսկերի կառավարման հիմունքներ

Խումբը ենթարկվում է պարտքային, իրացվելիության և շուկայական ռիսկերի: Խմբի ղեկավարությունը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման համակարգի կազմակերպման համար և վերահսկում է այդ ռիսկերի կառավարման գործընթացը:

Ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել և վերլուծել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Խումբը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և վերահսկողության մեխանիզմներ, ինչպես նաև վերահսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը սահմանված սահմանաչափերին: Խումբը չի հեջավորում իր ենթարկվածությունը այդ ռիսկերին:

**«Երևանի պետական համալսարանի շրջանավարտների միավորում» ՀԿ
համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

Պարտքային ռիսկ

Այն բանի ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի մի կողմը իր պարտականությունների չկատարմամբ մյուս կողմի համար կառաջացնի ֆինանսական կորուստ: Խումբը ենթարկվում է պարտքային ռիսկին՝ կապված գործառնական գործունեության (հիմնականում առևտրային դեբիտորական պարտքեր) և ներդրումային գործունեության (ավանդներ) հետ:

Վաճառքների գծով պարտքային ռիսկի կառավարումն իրականացվում է հաշվապահության կողմից: Դեբիտորական պարտքի մարումը իրականացվում է կանոնավոր՝ պայմանագրին համապատասխան: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ իրականացվում է բոլոր գնորդների համար արժեզրկման (անհավաքագրելիության) ստուգում՝ անհատական հիմունքով: Հաշվարկները սահմանվում են անցյալում փաստացի կրած վնասների հիման վրա: Պարտքերի համար ապահովություն (գրավ) չի պահանջվում: Գնորդները չունեն արտաքին պարտքային վարկանիշ:

Պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունը ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքն է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի ռիսկի համակենտրոնացումը գնահատվում է ցածր:

Իրացվելիության ռիսկ

Այն բանի ռիսկն է, որ Խումբը դժվարություններ կունենա իր պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվելու են դրամական միջոց կամ այլ ֆինանսական ակտիվ տրամադրելով: Խումբը իրականացնում է դրամական միջոցների դեֆիցիտի ռիսկի նկատմամբ վերահսկողություն՝ օգտագործելով շարունակական իրացվելիությունը պլանավորելու գործիքը:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների մարման վերաբերյալ ամփոփ տեղեկատվություն՝ հիմնված չզեղչված պայմանագրային վճարումների վրա, ինչպես նաև հաշվեկշռային արժեքները:

‘000 դրամ

31.12.2021թ.

	Պայմանագրային վճարումներ				Հաշվեկշռային արժեք
	Ցայահանջ	մինչև 1 տարի	1-ից 5 տարի	Ընդամենը	
Վարկեր	-	102,693	261,712	364,405	364,405
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	-	206,267	-	206,267	206,267
Այլ պարտավորություններ	-	14,169	-	14,169	14,169

‘000 դրամ

31.12.2020թ.

	Պայմանագրային վճարումներ				Հաշվեկշռային արժեք
	Ցայահանջ	մինչև 1 տարի	1-ից 5 տարի	Ընդամենը	
Վարկեր	-	54,839	348,950	400,000	403,789
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	-	219,237	-	219,237	219,237
Այլ պարտավորություններ	-	13,939	-	13,939	13,939

Շուկայական ռիսկ

Այն բանի ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն շուկայական գների փոփոխությունների հետևանքով: Շուկայական ռիսկը ներառում է երեք տեսակի ռիսկ՝ արժույթային ռիսկ, տոկոսադրույքային ռիսկ և այլ գնային ռիսկ: Շուկայական ռիսկին ենթարկվող ֆինանսական գործիքները ներառում են վարկերը և փոխառությունները, գնումների գծով կրեդիտորական պարտքերը, ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերը, վաճառքների գծով դեբիտորական պարտքերը, դրամական միջոցները:

Արժույթային ռիսկ

Այն բանի ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխությունների հետևանքով: Արտարժույթի փոխարժեքների

**«Երևանի պետական համալսարանի շրջանավարտների միավորում» ՀԿ
համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

փոփոխության ռիսկին ենթարկվում է արտարժույթով վարկերը և փոխառությունները: Արժույթները, որոնք հիմնականում առաջացնում են նման ռիսկեր՝ Եվրո, ԱՄՆ դոլար և Ռուսական ռուբլին:

Խումբը ունի արտարժույթով գնանշված հետևյալ ֆինանսական գործիքները.

<i>Հոդված</i>	<i>USD</i>		<i>EUR</i>		<i>RUB</i>	
	<i>2021</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2020</i>
Ընթացիկ ակտիվներ						
Դրամական միջոցներ	1,293	1,293	-	-	-	-
Ընթացիկ պարտավորություններ	-	-	-	-	-	-
Զուտ հաշվեկշիռ	1,293	1,293	-	-	-	-

Որպես սփոթ փոխանակման փոխարժեք ընդունվում է արժույթային շուկայում ձևավորված արտարժույթների միջին փոխարժեքը՝

<i>ՀՀ դրամ</i>	<i>31.12.2021</i>	<i>31.12.2020</i>
1 ԱՄՆ դոլար	480.14	522.59
1 Եվրո	542.61	641.11
1 Ռուբլի	6.42	7.02

Խմբի քաղաքականության համաձայն՝ տարեվերջին արտարժույթով ֆինանսական պարտավորությունների և ակտիվների տարբերության զուտ մնացորդը չպետք է գերազանցի տարվա հասույթի 20%-ը:

Աղյուսակում ներկայացված է ԱՄՆ դոլարի, Եվրոի փոխարժեքի հնարավոր փոփոխության նկատմամբ զգայունությունը՝ այլ փոփոխականների հաստատուն լինելու դեպքում: Խմբի նախքան հարկումը շահույթի վրա ազդեցությունը պայմանավորված է դրամական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքների փոփոխություններով: Այլ արժույթների փոփոխությունների նկատմամբ Խմբի ենթարկվածությունը էական չէ:

	Արտարժույթ	Փոխարժեքի փոփոխություն	Նախքան հարկումը շահույթի վրա ազդեցությունը ('000 դրամ)
2021թ.	ԱՄՆ դոլար	+5%/-5%	31/(31)
2020թ.	ԱՄՆ դոլար	+5%/-5%	34/(34)
2021թ.	Եվրո	+6%/-6%	-/(-)
2020թ.	Եվրո	+6%/-6%	-/(-)

Տոկոսադրույքային ռիսկ

Այն բանի ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն՝ շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխությունների հետևանքով: Տոկոսադրույքի փոփոխությունները գլխավորապես ազդում են վարկերի վրա՝ փոփոխելով նրանց իրական արժեքը: Ստացված վարկերը ֆիքսված տոկոսադրույքով են: Ղեկավարությունը չունի ձևակերպված քաղաքականություն ֆիքսված կամ փոփոխական տոկոսադրույքների նկատմամբ Խմբի ենթարկվածությունը: Նոր տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորությունների ներգրավման դեպքում ղեկավարությունը հիմնվում է իր դատողությունների վրա, որոշելու, թե որ տիպի տոկոսադրույքը ավելի բարենպաստ կլինի Խմբի համար մինչև ակնկալվող մարման ժամկետի ընթացքում:

Խումբը ունի ֆիքսված տոկոսադրույքով տոկոսակիր ֆինանսական գործիքների հետևյալ կառուցվածքը.

	Հաշվեկշռային արժեք	
<i>'000 դրամ</i>	<i>31.12.2021թ.</i>	<i>31.12.2020թ.</i>
Ֆինանսական ակտիվներ	-	-
Ֆինանսական պարտավորություններ	364,405	403,789
Զուտ հաշվեկշիռ	364,405	403,789

Այլ գնային ռիսկ

Այն բանի ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն շուկայական գների փոփոխությունների (բացի տոկոսադրույքային ռիսկից և արժույթային ռիսկից առաջացողներից) արդյունքում, անկախ այն բանից, թե այդ փոփոխությունները պայմանավորված են առանձին ֆինանսական գործիքին կամ դրա թողարկողին հատուկ գործոններով, թե շուկայում շրջանավորվող բոլոր նմանատիպ ֆինանսական գործիքների վրա ազդող գործոններով:

Այլ գնային ռիսկերի ազդեցությունը էական չէ:

25. Կապիտալի կառավարում

Կապիտալի կառավարման հիմնական նպատակն է սեփական կապիտալի վարկունակության կայունության և ֆինանսական ցուցանիշների համապատասխան մակարդակի պահպանումն է՝ Խմբի գործունեության աջակցության և մասնակիցների շահույթը մաքսիմալացնելու նպատակով:

Խումբը չունի կապիտալի կառավարման ձևակերպված քաղաքականություն: Խումբը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և կատարում է ճշգրտումներ՝ տնտեսական պայմանների փոփոխություններին համապատասխան:

Պարտքի և սեփական կապիտալի հարաբերակցություն

<i>Օ00 դրամ</i>	2021	2020
Ընդամենը պարտավորություններ	25,220,413	22,851,815
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	2,634,100	5,493,320
Ընդամենը զուտ պարտք	22,586,313	17,358,494
Ընդամենը սեփական կապիտալ	1,240,943	511,557
Զուտ պարտքի և սեփական կապիտալի հարաբերակցություն	18.2	33.9

26. Կապակցված կողմերի բացահայտումներ

Առանցքային կառավարչական անձնակազմին հատուցումներ

Առանցքային կառավարչական անձնակազմին կարճաժամկետ հատուցումները (աշխատավարձ) 2021թ. կազմել է 40,702 հազար դրամ և 2020թ.՝ 46,943 հազար դրամ: Առանցքային կառավարչական անձնակազմին այլ հատուցումներ չեն եղել:

27. Պայմանականություններ

Բիզնես միջավայր

Հայաստանի Հանրապետությունը գտնվում է քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունների փուլում: Չկան բիզնեսի և վերահսկողական այնպիսի զարգացած ենթակառուցվածքներ, ինչպիսիք կան ավելի հասուն շուկայական տնտեսություններում: Ավելին, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել ֆինանսական շուկաների գործունեությունը և վերջիններս ոչ միշտ են ճիշտ արտացոլում ֆինանսական գործիքների արժեքը: Հետագա տնտեսական աճի հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է և տարածաշրջանային անկայունությունը: Աղքատության մակարդակը շարունակում է բարձր մնալ, ինչն ազդում է համընդհանուր գնողունակության և պահանջարկի վրա:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները արտացոլում են Խմբի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա բիզնես միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատումը: Բիզնես միջավայրի ապագա փոփոխությունները կարող են տարբերվել Ղեկավարության գնահատումներից:

Ապահովագրություն

ՀՀ-ում ապահովագրության ոլորտը գտնվում է զարգացման փուլում: Ներմուծվում են զարգացած երկրներում վաղուց կիրառելի ապահովագրական գործիքներ:

**«Երևանի պետական համալսարանի շրջանավարտների միավորում» ՀԿ
համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

Հաշվետու տարվա վերջի դրությամբ Խումբը իրականացրել է ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն (ԱՊՊԱ):

Քանի դեռ չի իրականացված ակտիվների ամբողջական ապահովագրություն, առկա է ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է ունենալ բացասական ազդեցություն Խմբի ֆինանսական վիճակի և ֆինանսական արդյունքների վրա:

Շատական հայցեր

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի և սույն ֆինանսական հաշվետվությունների վավերացման ամսաթվի դրությամբ Խմբի դեմ հարուցված դատական հայցեր չկան:

Հարկերի հաշվառման անորոշություններ և պայմանականություններ

ՀՀ հարկային համակարգը, հարկային հարաբերությունները կարգավորվում է հիմնականում ՀՀ հարկային օրենսգրքով: Օրենսդրությունում փոփոխությունները, պաշտոնական պարզաբանումները կամ իրազեկումները, դատական մարմինների որոշումները, օրենսդրության տարբերությունները, տարաբնույթ մեկնաբանությունները առաջացնում են հարկային պարտավորությունների գնահատման անորոշություններ: Ներկայացված և վճարված հարկային պարտավորությունների ճշտությունը ենթակա է ստուգման հարկային մարմինների կողմից, որոնք խախտումների համար իրավասու են առաջադրել տույժեր, տուգանքներ: Հարկային պարտավորությունները չեն կարող փոփոխվել, եթե դրանք վերաբերում են երեք տարուց ավել վաղեմությանը:

Ղեկավարությունը որոշում է, թե արդյոք հարկավոր է դիտարկել յուրաքանչյուր հարկային անորոշությունն առանձին կամ մեկ և ավելի հարկային անորոշությունների հետ միասին՝ կախված նրանից, թե որ մոտեցումն է թույլ տալիս լավագույնս կանխատեսել անորոշության լուծումը: Ղեկավարությունը ենթադրում է, որ հարկային մարմինը կստուգի այն գումարները, որոնք նա իրավունք ունի ստուգելու և այդ ստուգումները կատարելիս՝ կունենա համապատասխան տեղեկություններին վերաբերող ամբողջական տեղեկատվություն:

Ղեկավարությունը գտնում է, որ ճիշտ է ճանաչել հարկային պարտավորությունները: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինը կարող է ունենալ Խմբի կողմից հաշվարկված և ներկայացված հարկային պարտավորությունների վերաբերյալ այլ մեկնաբանություններ, որոնք կարող են ի հայտ գալ ստուգումների, ուսումնասիրությունների ընթացքում:

28. Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

2022թ. փետրվարի 24-ին սկսված ռուս-ուկրաինական ռազմական հակամարտությունը հանգեցրել է և շարունակում է հանգեցնել զգալի գոհերի, բնակչության տեղահանման, ենթակառուցվածքների վնասման և Ուկրաինայում տնտեսական գործունեության խաթարման:

Ի պատասխան՝ բազմաթիվ երկրներ, այդ թվում՝ ԵՄ-ն, Շվեյցարիան, Մեծ Բրիտանիան, ԱՄՆ-ն, Կանադան, Ճապոնիան և Ավստրալիան, տնտեսական պատժամիջոցներ են կիրառել Ռուսաստանի (և որոշ դեպքերում՝ Բելառուսի) նկատմամբ:

Բացի պատժամիջոցների սահմանումից, մեծ թվով խոշոր պետական և մասնավոր կազմակերպություններ հայտարարել են կամավոր գործողությունների մասին՝ Ռուսաստանի և Բելառուսի հետ բիզնես գործունեությունը սահմանափակելու համար: Այս գործողությունները ներառում են Ռուսաստանում/Բելառուսում ակտիվների օտարման կամ գործունեությունը դադարեցնելու պլաններ, այս երկրներ արտահանման կամ ներմուծման կրճատում և ծառայությունների մատուցման դադարեցում:

Ռուս-ուկրաինական ռազմական հակամարտությունը և դրա հետ կապված իրադարձությունները տեղի են ունենում զլոբալ տնտեսական զգալի անորոշության և անկայունության ժամանակաշրջանում, և հետևանքները, ամենայն հավանականությամբ, կազդեն և կվատթարացնեն ընթացիկ շուկայական պայմանները:

Համաշխարհային տնտեսության և խոշոր ֆինանսական շուկաների վրա վերոնշյալ հանգամանքների ունեցած բացասական ազդեցության հետևանքները անուղղակիորեն կարող են որոշակի ազդեցություն ունենալ նաև Ընկերության գործունեության վրա: Վերոնշյալ հանգամանքների ամբողջական ազդեցությունը Ընկերության գործունեության վրա գնահատել հնարավոր չէ, այնուամենայնիվ, ղեկավարությունը գտնում է, որ այս

**«Երևանի պետական համալսարանի շրջանավարտների միավորում» ՀԿ
համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

հանգամանքներն էական ազդեցություն չեն ունենա Հիմնադրամի ֆինանսավորման, ինչպես նաև ընթացիկ գործունեության և ծրագրերի իրականացման վրա:

Ճշգրտող այլ դեպքեր կամ էական չճշգրտող դեպքեր տեղի չեն ունեցել հաշվետու ամսաթվից (31.12.2021թ) հետո մինչև վավերացման ամսաթիվը (28.06.2022թ.) ընկած ժամակահատվածում:

29. Ֆինանսական հաշվետվությունների վավերացում

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ստորագրվել են հրապարակման համար 2022թ. հունսի 2ր-ին՝ նախագահ Արսեն Քարամյանի և գլխավոր հաշվապահ Ռաֆիկ Գրիգորյանի կողմից:

Նախագահ

Արսեն Քարամյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ռաֆիկ Գրիգորյան